

แผนยุทธศาสตร์ตามภารกิจเฉพาะด้าน ของกระทรวงมหาดไทย ๑๐ ปี

(พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๖)

ด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ
เดือนมีนาคม ๒๕๕๘

คำนำ

กระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้กรมการปกครองดำเนินการกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนงานทะเบียนมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทย ๑๐ ปี ตามภารกิจเฉพาะด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน ทำให้หน่วยงานงานทะเบียนมีการพัฒนางานอย่างเป็นระบบด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงาน ข้อมูลมีความถูกต้อง สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้

งานทะเบียนเป็นงานสำคัญที่ส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศในภาพรวมทุก ๆ ด้าน งานทะเบียนของประเทศไทยได้มีการวางระบบและพัฒนางานทะเบียนมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การให้บริการด้วยมือ การบันทึกด้วยกระดาษ มาสู่ยุคการให้บริการด้วยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ทั่วประเทศ ข้อมูลถูกจัดเก็บด้วยระบบฐานข้อมูลในปัจจุบัน รวมทั้งการขยายผลการนำข้อมูลด้านการทะเบียนไปใช้ประโยชน์อย่างหลากหลายยิ่งขึ้น แต่ยังมีจุดที่ต้องปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในด้านต่าง ๆ และการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

การจัดทำยุทธศาสตร์ตามภารกิจเฉพาะด้านของกระทรวงมหาดไทย ๑๐ ปี ด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ โดยใช้เทคนิคการคาดการณ์สถานการณ์ (Scenario Planning) เป็นสิ่งที่จะเป็นกรอบในการพัฒนางานด้านทะเบียนไปสู่เป้าหมายอย่างมีทิศทาง โดยได้รับความร่วมมือและสนับสนุนข้อมูลจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงของระบบเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ในปัจจุบันมีความรวดเร็วมาก และภารกิจด้านการทะเบียนก็มีการใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีมาปรับปรุงการให้บริการอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น จึงต้องมีการทบทวนและปรับปรุงยุทธศาสตร์ตามภารกิจเฉพาะด้านของกระทรวงมหาดไทย ๑๐ ปี ด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในบริบทของประเทศไทย อาเซียน และประชาคมโลกในอนาคตต่อไป

กระทรวงมหาดไทย

มีนาคม ๒๕๕๘

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	จ
บทที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของภารกิจ	๑
๑.๑ ความหมายและความสำคัญของงานทะเบียน	๓
๑.๒ ความเป็นมาของระบบงานทะเบียนของประเทศไทย	๓
๑.๓ สถานการณ์ปัจจุบันของภารกิจด้านการทะเบียนของประเทศไทย	๗
๑.๔ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามของการดำเนินการตามภารกิจ	๑๕
บทที่ ๒ ความจำเป็นในการพัฒนาและแนวโน้มของการพัฒนาตามภารกิจ	๑๙
๒.๑ ความจำเป็นในการพัฒนาจากนโยบาย	๒๑
๒.๒ ความจำเป็นในการพัฒนาจากความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๒๓
๒.๓ ความจำเป็นในการพัฒนาจากการคาดการณ์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต	๒๔
๒.๔ การคาดการณ์สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (Scenario)	๒๖
๒.๕ ประเด็นความจำเป็นทางยุทธศาสตร์	๓๑
บทที่ ๓ จุดยืนและศักยภาพทางยุทธศาสตร์ตามภารกิจ	๓๓
๓.๑ จุดยืนการพัฒนาของภารกิจ	๓๕
๓.๒ การประเมินศักยภาพและสภาพแวดล้อมของภารกิจในปัจจุบัน	๓๘
๓.๓ ประเด็นผลสัมฤทธิ์สำคัญ	๔๐
บทที่ ๔ ทิศทางของยุทธศาสตร์ตามภารกิจ	๔๑
๔.๑ วิสัยทัศน์	๔๓
๔.๒ พันธกิจ	๔๓
๔.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด	๔๓
๔.๔ กลยุทธ์และมาตรการสู่การปฏิบัติ	๔๖
๔.๕ แผนที่ยุทธศาสตร์	๕๐
บทที่ ๕ แผนปฏิบัติการตามภารกิจ	๕๑
๕.๑ รายละเอียดแผนปฏิบัติการ	๕๓
บทที่ ๖ มาตรการในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ และการติดตามประเมินผล	๕๙
๖.๑ มาตรการในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์	๖๑
๖.๒ การติดตามประเมินผลแผนยุทธศาสตร์	๖๒
คณะผู้จัดทำ	๖๓

บทสรุปผู้บริหาร

งานทะเบียน เป็นงานสำคัญที่ส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศในภาพรวมทุก ๆ ด้าน มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ๒ ประการ คือ ประการที่หนึ่ง เพื่อเป็นเอกสารทางกฎหมาย (Legal Document) เอกสารการทะเบียนเป็นหลักฐานทางกฎหมายที่เป็นประโยชน์ในการรักษาสิทธิและหน้าที่ของราษฎรซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ตลอดไป ประการที่สอง เพื่อเป็นข้อมูลทางสถิติ (Statistics Data) เอกสารการทะเบียนเป็นการบันทึกข้อมูลทางสถิติต่าง ๆ เพื่อนำมาประมวลวิเคราะห์วิจัยนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

งานทะเบียนของประเทศไทยได้มีการวางระบบและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย โดยเกิดขึ้นพร้อมกับประเพณีการเกณฑ์ทหาร งานทะเบียนมีความสำคัญเริ่มตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติสำหรับราษฎรในพระราชอาณาจักร ร.ศ. ๑๒๘ (พ.ศ. ๒๔๕๒) ซึ่งมีสาระสำคัญว่า ให้จัดทำราษฎรสำมะโนครัว ราษฎรขึ้นเกิดและคนตาย ทำราษฎรเข้า คนออก เพื่อให้ทราบความแน่นอนว่ามีคนอยู่แห่งใด เท่าใด การพัฒนาระบบงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนได้มีการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการจัดเก็บข้อมูลงานทะเบียนที่อยู่ในความรับผิดชอบด้วยการจัดทำ “โครงการจัดทำเลขประชาชน” ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยมีหลักการจัดตั้งคลังข้อมูลเกี่ยวกับงานทะเบียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครองซึ่งเรียกว่า “ฐานข้อมูลทะเบียนกลาง” พร้อมทั้งจัดตั้งระบบมาตรฐานกลางในการให้เลขประจำตัวประชาชนทั่วประเทศ (เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก) และดำเนินการให้เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ในทะเบียนบ้านจนแล้วเสร็จทั่วประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ และจัดสร้างเป็นฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรจนครบทุกหลังเมื่อปี ๒๕๓๑ แต่การทำบัตรประจำตัวประชาชนยังคงใช้รูปแบบบัตรกระดาษ จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เริ่มมีการให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบใหม่ (บัตรแถบแม่เหล็ก) ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ในพื้นที่ ๒๑๑ สำนักทะเบียน และได้รับรางวัล The Smithsonian Award ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ กรมการปกครองได้ขยายระบบการจัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ครอบคลุมทุกสำนักทะเบียนทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๗ และพัฒนาระบบเป็นการให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ และเปิดให้บริการเชื่อมโยงใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นต้นมา

กระทรวงมหาดไทยในอนาคตจะเป็นองค์กรที่มีความทันสมัยด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมการให้บริการด้านการทะเบียน ฐานข้อมูลการทะเบียนและระบบการพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคลจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้กับประชาชน ร่วมกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทยกำลังพัฒนาขึ้นในปัจจุบัน เช่น ระบบแผนที่ที่ดินของกรมที่ดิน เป็นต้น ประชาชนมีทางเลือกในการขอรับบริการงานทะเบียนที่หลากหลายช่องทาง หลากหลายรูปแบบ จากหน่วยให้บริการของกระทรวงมหาดไทย ระบบการพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคลจะเป็นเสมือนตัวเชื่อมในการดำเนินการตามกรอบภารกิจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย อาทิ การควบคุมและตรวจสอบการเคลื่อนย้ายของประชากรทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ประเทศไทย การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้โดยสามารถตรวจพิสูจน์ยืนยันบุคคลได้ทันที ณ จุดที่ต้องการ การควบคุมและติดตามการกระทำอาชญากรรม การตรวจสอบและให้ความช่วยเหลือ

ผู้ประสบพิบัติภัยด้านต่าง ๆ การจัดสวัสดิการให้กับประชาชนได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายการตรวจสอบการถือครองทรัพย์สิน (ที่ดิน อสังหาริมทรัพย์) เป็นต้น รวมทั้งการขอรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอื่น ๆ

จากการคาดการณ์สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เมื่อนำมาเชื่อมโยงกับปัจจัยต่าง ๆ ตามกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ตามภารกิจเฉพาะด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ของการขับเคลื่อนภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision) : “เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านการทะเบียน เพื่อความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ”

พันธกิจ (Mission) :

๑. ดำเนินการและพัฒนาระบบงานทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ในความรับผิดชอบให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

๒. บริหารจัดการฐานข้อมูลทะเบียนกลางและทะเบียนคนทุกกลุ่มให้มีความสมบูรณ์ สามารถใช้ประโยชน์สูงสุดร่วมกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อันนำไปสู่การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การกำหนดสถานะและจัดทำฐานข้อมูลทางทะเบียนบุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเพื่อให้เป็นฐานข้อมูลหลักของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การขยายการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางและการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการให้บริการประชาชนและการพัฒนาประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการทางด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้มีความสะดวก รวดเร็ว และหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การปรับปรุงพัฒนากฎหมายและระบบตรวจสอบด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อรองรับการให้บริการและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน

ทั้งนี้ เชื่อว่างานทะเบียนราษฎรและงานทะเบียนอื่น ๆ ที่ได้รับการขับเคลื่อนโดยมีการพัฒนาบุคลากร ระเบียบ กฎหมาย และระบบฐานข้อมูลที่ทันสมัย จะสามารถสร้างระบบงานที่เป็นมาตรฐานและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง

บทที่ ๑

ข้อมูลพื้นฐานของภารกิจ

งานทะเบียนเป็นงานสำคัญที่ส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศในภาพรวมทุก ๆ ด้าน ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ทะเบียน” หมายถึง บัญชีจัดลักษณะจำนวนคน จำนวนสัตว์หรือจำนวนสิ่งของ ตลอดจนงานต่าง ๆ ที่รัฐบันทึกไว้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับประชาชนพลเมือง” ดังนั้นจึงอาจประมวลความหมายของคำว่า “งานทะเบียน” ได้ว่า “เป็นการจดหรือบันทึกรายการหรือลักษณะต่าง ๆ ของคน สัตว์ สิ่งของ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ลงไว้ในบัญชีหรือแบบตามที่กำหนดไว้ เพื่อความสมบูรณ์ตามกฎหมายหรือเพื่อการพิสูจน์หรือเพื่อการตรวจสอบหรือ เพื่อเป็นหลักฐานอื่น ๆ”

งานทะเบียนมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ๒ ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง เพื่อเป็นเอกสารทางกฎหมาย (Legal document) เอกสารการทะเบียนเป็นหลักฐานทางกฎหมายที่เป็นประโยชน์ในการรักษาสิทธิและหน้าที่ของราษฎรซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ตลอดไป

ประการที่สอง เพื่อเป็นข้อมูลทางสถิติ (Statistics data) เอกสารการทะเบียนเป็นการบันทึกข้อมูลทางสถิติต่าง ๆ เพื่อนำมาประมวลวิเคราะห์วิจัยนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น

๑) ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของชาติ งานทะเบียนหลายประเภทมีส่วนสำคัญในการรักษาความมั่นคงของชาติ เช่น งานทะเบียนราษฎรใช้เป็นหลักฐานในการแยกตัวบุคคลที่เป็นคนต่างด้าวออกจากคนสัญชาติไทย การควบคุมการจดทะเบียนอาวุธปืน การจัดทำทะเบียนสัตว์พาหนะ เป็นต้น

๒) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ใช้เป็นหลักในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศรวมทั้งการวางแผนพัฒนาธุรกิจ อุตสาหกรรมและบริการของเอกชน

๓) ด้านการสาธารณสุข การจดทะเบียนเกี่ยวกับคนเกิด คนตาย นับเป็นข้อมูลด้านสถิติซึ่งนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาอนามัยและครอบครัว

๔) ด้านสิทธิของประชาชน เอกสารการทะเบียนหลายประเภทก่อให้เกิดสิทธิแก่ประชาชนหลายประการ เช่น แสดงฐานะ สัญชาติ สถานะครอบครัว การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์จากการจดทะเบียนนิติกรรมหรือพินัยกรรม รวมทั้งการจดทะเบียนครอบครัวในลักษณะต่าง ๆ เช่น สมรส หย่า รับรองบุตร รับบุตรบุญธรรม เป็นต้น นอกจากนี้ ในปัจจุบันข้อมูลทางด้านทะเบียนยังได้รับความเชื่อถือและนำไปใช้ประโยชน์โดยองค์กรภาคเอกชนระดับสากล เช่น องค์กรยูนิเซฟนำข้อมูลเกี่ยวกับสถิติประชากรเด็กไปใช้ในการติดตามและดูแลเด็กในประเทศไทย เป็นต้น

งานทะเบียนของประเทศไทยได้มีการวางระบบและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย โดยเกิดขึ้นพร้อมกับประเพณีการเกณฑ์ทหาร งานทะเบียนมีความสำคัญเริ่มตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา โดยมีประโยชน์สำคัญ ๒ ประการ คือ เพื่อถวายพระเกียรติยศให้ยิ่งใหญ่ขึ้นสมกับคุณความดีที่สามารถควบคุมคนได้มาก ๆ และเพื่อควบคุมคนที่ได้ส่งไปทำหน้าที่ในพื้นที่ต่าง ๆ ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระ

พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติสำหรับบาญชีคนในพระราชอาณาจักร ร.ศ. ๑๒๘ (พ.ศ. ๒๔๕๒) ซึ่งมีสาระสำคัญว่าให้จัดทำบาญชีสำมะโนครัว บาญชีคนเกิดและคนตาย ทำบาญชีคนเข้า คนออก เพื่อให้ทราบความแน่นอนว่ามีคนอยู่แห่งใด เท่าใด และตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ ได้มีการกำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรรมการอำเภอในการทำบาญชีสำมะโนครัวและทะเบียนทุก ๆ อย่างบรรดาที่ต้องใช้ในราชการ ซึ่งในสมัยอดีตทำการบันทึกด้วยการเขียนด้วยมือหรือพิมพ์แล้วเก็บรักษาในรูปแบบของเอกสาร มีเอกสารสำคัญดังนี้

๑.๒.๑ ความเป็นมาของเอกสารทะเบียนบ้าน

เอกสารทะเบียนบ้านเป็นเอกสารสำคัญซึ่งมีการพัฒนารูปแบบมาโดยลำดับ ดังนี้

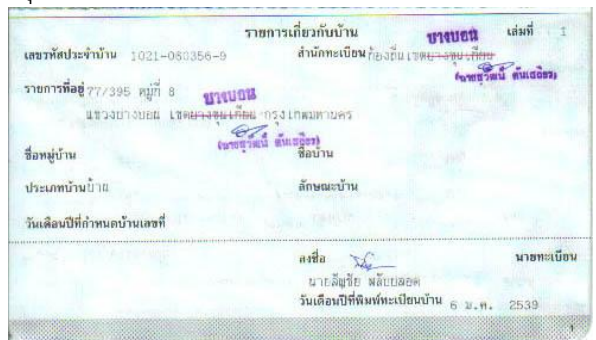
ฉบับปี พ.ศ. ๒๔๙๙

ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๑๕

ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๒๗

ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๓๐

ฉบับปัจจุบัน

รูปที่ ๑ แสดงภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านยุคต่าง ๆ

๔ แผนยุทธศาสตร์ตามภารกิจเฉพาะด้านของกระทรวงมหาดไทย ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๖)
 ด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ

๑.๒.๒ ความเป็นมาของบัตรประจำตัวประชาชน

“บัตรประจำตัวประชาชน” เป็นเอกสารที่ทางราชการออกให้เฉพาะผู้มีสัญชาติไทย เพื่อใช้พิสูจน์ทราบและยืนยันตัวบุคคล หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สามารถชี้ชัดได้ว่าในประเทศไทยเริ่มมีการใช้หนังสือยืนยันตัวบุคคลปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ โดยในมาตรา ๙๐ บัญญัติว่า “กรรมการอำเภอเป็นพนักงานทำหนังสือเดินทางสำหรับราษฎรในท้องที่อำเภอนั้น เดินทางไปมาค้าขายในท้องที่อื่น” จากที่มาดังกล่าวทำให้ต่อมาทางราชการเห็นความจำเป็นที่จะต้องทำเอกสารเป็นหลักฐานเพื่อแสดงตนให้กับประชาชนทุกคน จึงได้มีการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนขึ้นมาและมีพัฒนาการของรูปแบบโดยลำดับ ดังนี้

บัตรประจำตัวประชาชน รุ่นแรก

ในปี พ.ศ. ๒๔๘๖ ได้มีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พุทธศักราช ๒๔๘๖” นับเป็นกฎหมายฉบับแรกที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่คนไทย แต่เป็นการบังคับใช้เฉพาะราษฎรในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีเท่านั้น ลักษณะของบัตรเป็นกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มี ๘ หน้า รายละเอียดของบัตรเขียนด้วยมือ จัดทำให้ ณ สำนักทะเบียนที่ออกบัตร

บัตรประจำตัวประชาชน รุ่นที่ ๒

ออกตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๐๕ จัดทำให้กับบุคคลผู้มีสัญชาติไทยทั่วประเทศ โดย “กรมการปกครอง” เป็นหน่วยงานในการออกบัตร (ส่งบัตรมาผลิตที่ส่วนกลาง) ลักษณะบัตรเป็นบัตรติดรูปถ่ายขาว-ดำ รายการผู้ถือบัตรพิมพ์ด้วยเครื่องพิมพ์ดีดธรรมดา ยังไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องกับทะเบียนบ้านได้ เนื่องจากยังไม่มีระบบฐานข้อมูลทะเบียนกลาง ใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๖ – ๒๕๓๐ รวม ๒๔ ปี

บัตรประจำตัวประชาชน รุ่นที่ ๓

เป็นบัตรรุ่นที่เริ่มมีการนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในกระบวนการผลิต และบนบัตรปรากฏเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ภาพถ่ายบนบัตรเป็นภาพสี และเคลือบด้วยวัสดุป้องกันการปลอมแปลง โดยกรมการปกครองเป็นผู้ผลิตบัตรก่อนจะส่งกลับไปยังสำนักทะเบียนเพื่อมอบให้กับประชาชน ซึ่งใช้ระยะเวลาประมาณ ๑-๒ เดือน ดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๔๐ (บางแห่ง)

บัตรประจำตัวประชาชน รุ่นที่ ๔

เป็นบัตรที่ผลิตด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ณ สำนักทะเบียน ลักษณะบัตรเป็นบัตรพลาสติก มีความคงทนสูง และเป็นมาตรฐานสากล (ISO Standard) มีแถบแม่เหล็กใช้ในการจัดเก็บข้อมูล มีการจัดเก็บคุณลักษณะทางกายภาพเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคลในภายหลัง ป้องกันการสวมตัวบุคคลเพื่อทำบัตร ด้วยระบบเปรียบเทียบลักษณะลายพิมพ์นิ้วมือก่อนผลิตบัตรประจำตัวประชาชนและสามารถออกบัตรให้กับผู้ยื่นคำร้องได้ภายใน ๑๕ นาที ดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๗

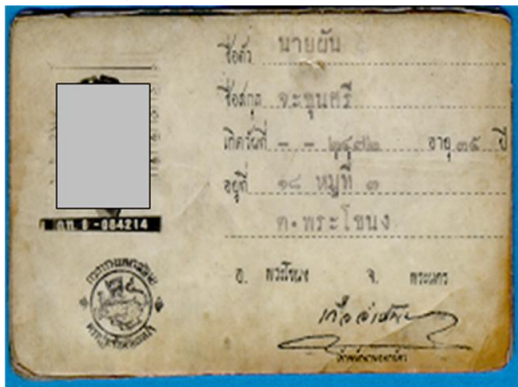
บัตรประจำตัวประชาชน รุ่นที่ ๕

เป็นบัตรประจำตัวประชาชนที่เรียกว่า “บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card)” ที่พัฒนาขึ้นเพื่อรองรับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเป็นบัตรที่มีการฝัง IC Chip บนตัวบัตร เพื่อบรรจุข้อมูลในการพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคล ตลอดจนจัดเก็บข้อมูลที่มีความสำคัญ เริ่มใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบัน

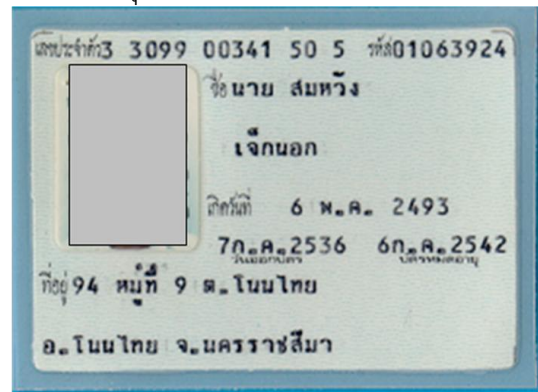
บัตรรุ่นที่ ๑ (พ.ศ. ๒๔๘๖ - ๒๕๐๕)

บัตรรุ่นที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๐๖ - ๒๕๓๐)

บัตรรุ่นที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๔๐)

บัตรรุ่นที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๗) แบบแถบแม่เหล็ก

บัตรรุ่น ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๗ - ปัจจุบัน) แบบ Smart Card (บัตรเปล่า)

(ด้านหน้า)

(ด้านหลัง)

รูปที่ ๒ แสดงภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนรุ่นต่าง ๆ

การพัฒนาระบบงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการจัดเก็บข้อมูลงานทะเบียนที่อยู่ในความรับผิดชอบด้วยการจัดทำ “โครงการจัดทำเลขประชาชน” ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยมีหลักการจัดตั้งคลังข้อมูลเกี่ยวกับงานทะเบียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครองซึ่งเรียกว่า “ฐานข้อมูลทะเบียนกลาง” พร้อมทั้งจัดตั้งระบบมาตรฐานกลางในการให้เลขประจำตัวประชาชนทั่วประเทศ (เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก) และดำเนินการให้เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักในทะเบียนบ้านจนแล้วเสร็จทั่วประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ และจัดสร้างเป็นฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรจนครบทุกหลังเมื่อปี ๒๕๓๑ แต่การทำบัตรประจำตัวประชาชนยังคงใช้รูปแบบบัตรกระดาษ จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เริ่มมีการให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบใหม่ (บัตรแถบแม่เหล็ก) ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ในพื้นที่ ๒๑๑ สำนักทะเบียน และได้รับรางวัล The Smithsonian Award ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ กรมการปกครองได้ขยายระบบการจัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ครอบคลุมทุกสำนักทะเบียนทั่วประเทศตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๗ และพัฒนาระบบเป็นการให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ และเปิดให้บริการเชื่อมโยงใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นต้นมา

การพัฒนางานทะเบียนอย่างต่อเนื่องสามารถเอื้ออำนวยประโยชน์ด้านการปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการควบคุมทะเบียนประวัติประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ เพื่อเอื้ออำนวยในการตรวจสอบ ค้นหา รับรองรายการและพิสูจน์ตัวบุคคล เพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชน ทั้งด้านการอำนวยความสะดวกในการใช้สิทธิ แนวคิดเรื่องการทะเบียนอิเล็กทรอนิกส์ และการทะเบียนเป็นกิจกรรมพื้นฐาน (จุดเริ่มต้น) และเป็นแกนกลาง (Core) ของวงจรการดำเนินชีวิต (Life Cycle) ของประชาชนตั้งแต่เกิดจนตาย

ปี พ.ศ.	เหตุการณ์สำคัญ
-	สมัยกรุงศรีอยุธยา จัดทำทะเบียนควบคุมคนที่ส่งคนไปทำหน้าที่ในพื้นที่ต่าง ๆ
๒๔๔๕	ร.๕ เริ่มใช้พระราชบัญญัติสำหรับราษฎรในพระราชอาณาจักร ร.ศ. ๑๒๘
๒๔๕๖	กำหนดให้มีการใช้ระบบนามสกุล
๒๔๕๗	- บังคับใช้พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ - มีการทำบัญชีสำมะโนครัวและทะเบียนที่ต้องใช้ในราชการ
๒๔๘๖	เริ่มใช้บัตรประจำตัวประชาชน (เฉพาะจังหวัดพระนครและธนบุรี)
๒๔๙๙	จัดทำเอกสารทะเบียนบ้านรุ่นแรก
๒๕๒๕	เริ่มใช้ระบบเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก
๒๕๒๖	นำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้สร้าง “ฐานข้อมูลทะเบียนกลาง”
๒๕๔๐	- เริ่มให้บริการงานทะเบียนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ - เริ่มจัดทำบัตรประจำตัวด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (บัตรแถบแม่เหล็ก) - เปิดให้บริการเชื่อมโยงใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลาง
๒๕๔๗	ขยายการให้บริการด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ครบทุกสำนักทะเบียนทั่วประเทศ
๒๕๔๙	ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card)
๒๕๕๒	เปิดให้บริการโปรแกรมอ่านข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชน

ปี พ.ศ.	เหตุการณ์สำคัญ
๒๕๕๔	กำหนดให้บุคคลอายุ ๗ ปี บริบูรณ์ขึ้นไปต้องทำบัตรประจำตัวประชาชน
๒๕๕๕	เปิดให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับคนไทยในต่างประเทศ

๑.๓

สถานการณ์ปัจจุบันของภารกิจด้านการทะเบียนของประเทศไทย

ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๑๓ กระทรวงมหาดไทย มาตรา ๓๐ ระบุอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยไว้ว่า “กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบำบัดทุกข์บำรุงสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การอำนวยความสะดวกของสังคม การส่งเสริมและพัฒนาการเมืองการปกครอง การพัฒนาการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การปกครองท้องถิ่น การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและพัฒนาชุมชน การทะเบียนราษฎร ความมั่นคงภายใน กิจการสาธารณภัยและการพัฒนาเมือง และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงมหาดไทย” และตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๑ ระบุให้กรมการปกครอง มีภารกิจเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ การอำนวยความสะดวก การปกครองท้องถิ่น การอาสา รักษาดินแดน และการทะเบียน เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัย ได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว และให้เกิดความสงบสุขในสังคมอย่างยั่งยืน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตาม (๗) ดำเนินการและพัฒนาระบบงานทะเบียนราษฎร งานบัตรประจำตัวประชาชนและงานทะเบียนอื่น รวมทั้งการบริหารจัดการฐานข้อมูลกลางเพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และตามข้อ ๓ ก. (๙) สำนักบริหารการทะเบียน มีอำนาจหน้าที่ (ก) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร บัตรประจำตัวประชาชน และการทะเบียนอื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรม กล่าวโดยสรุปคือ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

๑.๓.๑ การจัดการสถานะบุคคลและฐานข้อมูลทางทะเบียน

สถานภาพของคนในประเทศไทยเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง กฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว และกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง ได้สำรวจจัดเก็บข้อมูล การจัดทำทะเบียนและบริหารจัดการฐานข้อมูลบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนกลางใน ๒ ส่วนสำคัญ ประกอบด้วย

กลุ่มบุคคลผู้มีสัญชาติไทย เป็นกลุ่มคนที่มีสถานะเป็นคนชาติของประเทศไทยโดยได้รับการรับรองความเป็นพลเมืองจากการมีสัญชาติไทยตามกฎหมายสัญชาติซึ่งมีใช้บังคับมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน คือพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๕ การได้สัญชาติไทยภายใต้กฎหมายสัญชาติที่บังคับใช้ในปัจจุบันแบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ (๑) การได้สัญชาติไทยโดยการเกิด และ (๒) การได้สัญชาติไทยภายหลังการเกิด เช่น การได้สัญชาติไทยโดยการสมรส การได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ การได้สัญชาติไทยโดยผลของการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย เป็นต้น ปัจจุบันมีฐานข้อมูลครอบคลุม

๘ | ยุทธศาสตร์ตามภารกิจเฉพาะด้านของกระทรวงมหาดไทย ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๖)
ด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ

กลุ่มคนผู้มีสัญชาติไทย จำนวน ๖๔,๔๕๖,๖๙๕ คน (ประกาศจำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕)

กลุ่มบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย หรือคนต่างด้าว ตามความหมายตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ คนต่างด้าว หมายความว่า ผู้ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทย ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ คนต่างด้าว หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย และตามพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๔๙๓ คนต่างด้าว หมายความว่า คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ นอกจากนี้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดว่า ผู้ใดอ้างว่าเป็นคนสัญชาติไทย ถ้าไม่ปรากฏหลักฐานอันเพียงพอที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะเชื่อถือได้ว่าเป็นคนสัญชาติไทย ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเป็นคนต่างด้าว จนกว่าผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าตนมีสัญชาติไทย ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่าบุคคลใดก็ตามที่มีสัญชาติไทยถือเป็นคนต่างด้าวทั้งสิ้น ซึ่งรวมถึงคนไร้สัญชาติและบุคคลที่ไม่ปรากฏหลักฐานว่าเป็นคนสัญชาติไทยด้วย

กลุ่มบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย อาจแบ่งประเภทได้ดังนี้

๑) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักร อาจแบ่งได้ ๒ ลักษณะ คือ (๑) คนต่างด้าวที่เกิดอยู่ในราชอาณาจักรโดยชอบด้วยกฎหมาย และ (๒) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรแต่ถูกถือว่าเป็นคนต่างด้าวโดยชอบด้วยกฎหมาย ทำให้บุตรหลานที่เกิดในราชอาณาจักรไทยจากบุคคลเหล่านี้ไม่ได้สัญชาติไทยตลอดสาย นอกจากนี้บุคคลที่เคยมีสัญชาติไทยมาก่อนแต่ต้องเสียสัญชาติจากการสละสัญชาติ ถูกถอนสัญชาติหรือต้องเสียสัญชาติตามกฎหมายก็ถือเป็นคนต่างด้าวซึ่งต้องขอรับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวด้วย

๒) คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาพำนักอยู่ในราชอาณาจักรไทย แบ่งย่อยเป็น ๒ ลักษณะ คือ (๑) คนอยู่ชั่วคราว (A Non-Resident) หมายถึง คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว เช่น เข้ามาท่องเที่ยว เข้ามาทำงาน เข้ามาเล่นกีฬา เข้ามาเพื่อการศึกษา หรือเดินทางผ่าน เป็นต้น และ (๒) คนที่มีถิ่นที่อยู่ถาวร (A Resident) หมายถึง คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย ซึ่งจะต้องขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และขอรับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติการทะเบียนคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๔๙๓

๓) ผู้หลบหนีเข้าเมือง (Illegal Immigration) หรือคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ผ่านพิธีการตรวจคนเข้าเมืองหรือเข้ามาอยู่โดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคนเข้าเมือง ผู้หลบหนีเข้าเมืองเป็นปัญหาที่กระทบความมั่นคงของชาติ กลายเป็นบุคคลที่มีปัญหาสถานะในประเทศไทย กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองที่เป็นปัญหาสำคัญ ได้แก่ ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงญา ชาวเกาหลีเหนือ ชาวอุยกูร์ เป็นต้น

๔) ผู้อพยพ (Migrant) เป็นกลุ่มบุคคลที่อพยพหนีภัยเข้ามาในราชอาณาจักรไทยในรูปแบบต่าง ๆ ประเทศไทยมิได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย ค.ศ. ๑๙๕๑ จึงไม่มีการรับรองสถานะให้เป็นผู้ลี้ภัย (Refugee) ผู้อพยพที่ทางราชการมีนโยบายดูแลเป็นการเฉพาะในปัจจุบัน คือ ผู้หนีภัยจากการสู้รบจากพม่า ซึ่งรัฐบาลได้ผ่อนปรนให้อาศัยอยู่ในเขตประเทศไทยโดยให้อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว จำนวน ๙ แห่ง ประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ คน และได้อำนวยความสะดวกในการส่งกลับประเทศหรือส่งไปประเทศที่สาม

๕) คนต่างด้าวที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรชั่วคราว เป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้อพยพในลักษณะต่าง ๆ ต่อมาทางราชการได้จัดทำทะเบียนประวัติและผ่อนผันให้อาศัยอยู่ชั่วคราว ได้แก่ ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีการจัดทำทะเบียนประวัติโดยมีเลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๖ (ผู้พวยพมาจากนอกราชอาณาจักร) และเลข ๗ สำหรับบุตรที่เกิดในราชอาณาจักร กลุ่มแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) ที่มีการจัดทำทะเบียนประวัติและอนุญาตให้ทำงานโดยมีเลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๐๐ เป็นต้น

๙ ยุทธศาสตร์ตามภารกิจเฉพาะด้านของกระทรวงมหาดไทย ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๖)
ด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ

๖) คนไร้สัญชาติ (Stateless Person) คนไร้สัญชาติมิได้มีการบัญญัติไว้ในกฎหมายสัญชาติของไทย เหมือนคนต่างด้าว คนไร้สัญชาติจึงถือเป็นคนต่างด้าวกลุ่มหนึ่ง แต่มีความแตกต่างกันตรงที่คนไร้สัญชาติไม่ได้ อยู่ในฐานะพลเมืองของรัฐใด ส่วนคนต่างด้าวอาจเป็นคนที่มิใช่สัญชาติอื่นที่มิใช่สัญชาติไทยก็ได้ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนด “คนไร้สัญชาติ” ไว้เป็นประเภทหนึ่งในการอนุญาตให้เข้ามา มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หากได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรก็ถือว่ามิสิทธิอยู่อาศัยและมีจุด เกาะเกี่ยวกับประเทศไทยถึงแม้มิได้สัญชาติไทยแต่ก็ถือว่าไม่ไร้รัฐอีกต่อไป

๗) บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการสำรวจและจัดทำ ทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๒๘ บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน หมายถึง บุคคล ที่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรแต่ไม่มีรายการในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ และ ท.ร.๑๔) เนื่องจากไม่ปรากฏ หลักฐานยืนยันถิ่นกำเนิดหรือประวัติของบุคคลหรือมีหลักฐานไม่เพียงพอที่นายทะเบียนจะพิจารณาเพิ่มชื่อใน ทะเบียนบ้าน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงคนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมายที่ไม่อยู่ในความควบคุมของทาง ราชการหรือรัฐไม่มีนโยบายผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนจึง เป็นเพียงแค่บุคคลที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติตามกฎหมายการทะเบียนราษฎร โดยมีเลขประจำตัว ประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๐ ซึ่งมีได้มีสถานะบุคคลตามกฎหมายสัญชาติ กฎหมายคนเข้าเมือง หรือกฎหมาย การทะเบียนคนต่างด้าวแต่ประการใด โดยแบ่งออกได้เป็น ๒ กลุ่ม คือ (๑) กลุ่มที่ได้รับการสำรวจตามมติ คณะรัฐมนตรี (๐-๘๙) และ (๒) กลุ่มที่จัดทำตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง (๐ ทั่วไป) บุคคลที่ไม่มีสถานะทาง ทะเบียนอาจเป็นได้ทั้งคนไทย คนต่างด้าวและคนไร้สัญชาติ การจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทาง ทะเบียนจึงเป็นเพียงการบันทึกหลักฐานทางทะเบียนไว้เป็นเบื้องต้นเพื่อรอการพิสูจน์สถานะที่แท้จริงต่อไป

การจัดการปัญหาสถานะของบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นปัญหาใหญ่ที่มีการ ดำเนินการมาอย่างยาวนาน สามารถที่จะแบ่งการดำเนินการ ดังนี้

๑) **กลุ่มคนที่มีสัญชาติไทยที่เป็นชนกลุ่มน้อย** ปัจจุบันมีข้อมูลมีการจัดทำทะเบียนประวัติจำนวน ประมาณ ๒๖๐,๘๗๖ คน แบ่งเป็น

๑.๑) กลุ่มเดิมที่เป็นคนไทยที่อาศัยอยู่ในเขตแดนที่เป็นของประเทศไทย ต่อมาดินแดนเหล่านี้ได้เสีย ให้กับฝรั่งเศสและอังกฤษ ซึ่งเมื่อได้รับคืนเอกราชให้กับประเทศที่ตนครอบครองแล้วดินแดนเหล่านี้จึงกลายเป็น ดินแดนของประเทศที่ได้รับเอกราช

๑.๒) กลุ่มที่หลบหนีเข้ามาในประเทศไทยเนื่องจากการสู้รบของประเทศเพื่อนบ้านและกลุ่มที่ หลบหนีเข้ามาเพื่อหางานทำโดยเข้ามาอยู่ในประเทศไทยนานแล้วและมีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดสถานะให้

๑.๓) กลุ่มที่หลบหนีเข้ามาในประเทศไทยเนื่องจากการสู้รบของประเทศเพื่อนบ้านและกลุ่มที่ หลบหนีเข้ามาเพื่อหางานทำโดยเข้ามาอยู่ในประเทศไทย คนต่างด้าวทั้ง ๓ กลุ่มนี้ กรมการปกครองได้สำรวจ และจัดทำทะเบียนประวัติ (บุคคลประเภทที่ ๖ และ ๗) ซึ่งได้รับการจำแนกเป็นชนกลุ่มน้อย ๒๑ กลุ่ม และ บุตรของบุคคลกลุ่มดังกล่าว

การดำเนินการจัดการสถานะให้กับบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยที่เป็นชนกลุ่มน้อย โดยส่วนใหญ่ในรุ่น บิดามารดาจะได้รับสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายและถือใบสำคัญถิ่นที่อยู่ และจะ พิจารณาให้สัญชาติไทยกับรุ่นบุตรหลาน โดยในช่วงที่ผ่านมา ได้ดำเนินการให้สัญชาติไทยกับคนกลุ่มนี้มาแล้ว หลายครั้ง ได้แก่

(๑) ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพิจารณาลงรายการสัญชาติไทยใน ทะเบียนบ้านให้แก่ชาวไทยภูเขา พ.ศ. ๒๕๑๗ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๑๘ จนถึงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๓๔ สามารถลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านให้กับชาวเขาได้จำนวน ๑๘๒,๐๖๕ คน

(๒) ดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้าน ให้แก่ชาวไทยภูเขา พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๓๕ จนถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๓ สามารถลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านให้กับชาวเขาได้จำนวน ๕๕,๑๙๑ คน

(๓) ดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาการลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ. ๒๕๔๓ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๓ จนถึงปัจจุบัน สามารถลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านให้กับชาวเขาได้จำนวน ๑๐๒,๒๐๐ คน (ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม ๒๕๕๔)

(๔) การพิจารณาให้สัญชาติไทยกับบุตรคนต่างด้าว ตามมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย

(๕) การลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้าน ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นการให้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปกับชนกลุ่มน้อยที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด โดยเป็นอำนาจพิจารณาอนุมัติของนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต จนถึงปัจจุบันสามารถลงรายการสัญชาติไทยให้กับบุคคลกลุ่มนี้แล้วจำนวน ๒๑,๙๘๐ คน (สิงหาคม ๒๕๕๖)

(๖) การให้สัญชาติไทยโดยการเกิดแก่คนไทยพลัดถิ่น ตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ มีผู้มีเชื้อสายไทยที่อยู่ในข่ายจะได้รับการรับรองการเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามกฎหมายที่มีการจัดทำทะเบียนประวัติไว้ประมาณ ๑๘,๐๗๕ คน ปัจจุบันมีผู้ยื่นคำขอพิสูจน์และรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นแล้วจำนวน ๔,๗๔๔ ราย และผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นแล้วจำนวน ๑๔๙ ราย (สิงหาคม ๒๕๕๖)

๒) กลุ่มคนที่ไม่ใช่สัญชาติไทยที่ได้รับการกำหนดสถานะเป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (บุคคลประเภท ๐) ปัจจุบันมีข้อมูลการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติจำนวนประมาณ ๒๖๒,๔๒๓ คน แบ่งเป็น

๒.๑) กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยแต่ตกสำรวจ จำนวน ๑๕๓,๐๔๘ คน แบ่งเป็น

๒.๑.๑) เป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติของทางราชการไว้แล้ว (เป็นเครือญาติของชนกลุ่มน้อย) จำนวนประมาณ ๑๑๕,๘๓๖ คน

๒.๑.๒) เป็นบุคคลที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อยที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติของทางราชการไว้แล้ว (ไม่เป็นเครือญาติของชนกลุ่มน้อย) จำนวนประมาณ ๓๗,๒๑๒ คน

๒.๒) กลุ่มเด็กนักเรียนที่อยู่ในสถานศึกษาของทางราชการ จำนวนประมาณ ๘๒,๓๔๕ คน

๒.๓) กลุ่มบุคคลไร้รากเหง้า จำนวนประมาณ ๙,๑๕๑ คน

๒.๔) กลุ่มผู้ทำคุณประโยชน์กับประเทศไทย จำนวนประมาณ ๘๒ คน และบุตรของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน จำนวนประมาณ ๑๗,๘๕๕ คน

๓) กลุ่มแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (บุคคลประเภท ๐๐) ปัจจุบันมีอยู่ในฐานข้อมูล จำนวนประมาณ ๓,๖๒๘,๙๗๒ คน (ณ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖)

๔) กลุ่มผู้หนีภัยจากการสู้รบในที่พักพิงชั่วคราว (กำหนดเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วย ๐๐๐) จำนวนประมาณ ๑๐๑,๓๑๒ คน

รวมคนต่างด้าวที่ปรากฏข้อมูลในฐานข้อมูลกรมการปกครอง จำนวนประมาณ ๔,๒๕๓,๕๘๓ คน

๑.๓.๒ งานทะเบียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจุบันมีงานทะเบียนในความรับผิดชอบ ๑๕ ทะเบียน ดังนี้

- ๑) ทะเบียนราษฎร
- ๒) ทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน
- ๓) ทะเบียนครอบครัว
- ๔) ทะเบียนพินัยกรรม
- ๕) ทะเบียนชื่อบุคคล
- ๖) ทะเบียนศาลเจ้า
- ๗) ทะเบียนสัตว์พาหนะ
- ๘) ทะเบียนนิติกรรม
- ๙) ทะเบียนเกาะ
- ๑๐) ทะเบียนสุสานและฌาปนสถาน
- ๑๑) ทะเบียนมัสยิดอิสลาม
- ๑๒) ทะเบียนมูลนิธิ
- ๑๓) ทะเบียนอาวุธปืน
- ๑๔) ทะเบียนสมาคม และ
- ๑๕) ทะเบียนการขายทอดตลาดและค้าของเก่า

ซึ่งงานทะเบียนทั้งหมดอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครอง

๑.๓.๓ รูปแบบการให้บริการงานทะเบียนของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยมีการให้บริการงานทะเบียนใน ๒ กลุ่มเป้าหมายหลัก ประกอบด้วย

๑) การให้บริการประชาชน ประกอบด้วย

๑.๑) การให้บริการประชาชนในสำนักทะเบียน ประกอบด้วย

๑.๑.๑) สำนักทะเบียนกลาง เป็นหน่วยให้บริการงานทะเบียนในส่วนกลาง มี ๒ หน่วยบริการหลัก คือ สำนักบริการที่ ๑ ตั้งอยู่ ณ วังไชยา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และสำนักบริการที่ ๒ ตั้งอยู่ ณ คลอง ๙ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ให้บริการงานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน รวมทั้งการคัดรับรองเอกสารการทะเบียน

๑.๑.๒) สำนักทะเบียนจังหวัด ตั้งอยู่ ณ ศาลากลางจังหวัด จำนวน ๗๖ แห่ง ให้บริการคัดรับรองเอกสารการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน

๑.๑.๓) สำนักทะเบียนอำเภอ ตั้งอยู่ ณ ที่ว่าการอำเภอ จำนวน ๘๗๘ แห่ง ให้บริการงานทะเบียนราษฎร บัตรประจำตัวประชาชน และงานทะเบียนทั่วไป

๑.๑.๔) สำนักทะเบียนท้องถิ่น จำนวน ๑,๕๓๓ แห่ง (สิงหาคม ๒๕๕๖) แบ่งเป็น

(๑) สำนักทะเบียนท้องถิ่นเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๕๐ เขต ตั้งอยู่ ณ สำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร ให้บริการงานทะเบียนราษฎร บัตรประจำตัวประชาชน และงานทะเบียนทั่วไป

(๒) สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลและเมืองพัทยา จำนวน ๑,๔๘๓ แห่ง แบ่งเป็น

(๒.๑) สำนักทะเบียนท้องถิ่นที่ให้บริการงานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๑๕๑ แห่ง (เทศบาลนคร ๒๘ แห่ง เทศบาลเมือง ๑๐๖ แห่ง เทศบาลตำบล ๑๖ แห่ง และเมืองพัทยา)

(๒.๒) สำนักทะเบียนที่ให้บริการงานทะเบียนราษฎรเพียงอย่างเดียว จำนวน ๑,๓๓๒ แห่ง (เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๔๘ แห่ง เทศบาลตำบล ๑,๒๘๓ แห่ง)

๑.๒) การให้บริการนอกสำนักทะเบียน ประกอบด้วย

๑.๒.๑) ศูนย์บริการร่วมจังหวัด/อำเภอ/ท้องถิ่น เป็นการจัดหน่วยบริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในจุดที่ประชาชนหนาแน่น ห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี โลตัส เป็นต้น ปัจจุบันดำเนินการไปแล้ว ๒๗ แห่ง แห่งล่าสุดเปิดให้บริการเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๖ ณ นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

๑.๒.๒) หน่วยบริการเคลื่อนที่ (Mobile Unit) เป็นหน่วยบริการเพื่อออกให้บริการประชาชนนอกสถานที่ในถิ่นทุรกันดารและชุมชนหนาแน่น โดยจัดชุดบริการระบบคอมพิวเตอร์พร้อมพาหนะรถยนต์ ปัจจุบันมี ๗๘ หน่วย คือ ชุดส่วนกลาง ๑ หน่วย และประจำไว้ ณ ศูนย์บริหารการทะเบียนภาคสาขาจังหวัด จำนวน ๗๗ หน่วย

๑.๒.๓) การให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนในสถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ ดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการประสานความร่วมมือในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับผู้มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ ระหว่างกระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครองกับกระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมการกงสุล เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับคนไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศจำนวนกว่า ๒ ล้านคน ซึ่งต้องเดินทางกลับมาทำบัตรในประเทศไทยทำให้มีภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางเป็นจำนวนมาก โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้เปิดให้บริการแล้วจำนวน ๖ แห่งใน ๕ ประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดเปิดให้บริการ ๑๖ แห่งใน ๑๔ ประเทศ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดแผนเปิดให้บริการทั่วโลกที่มีสถานทูตหรือสถานกงสุลไทยตั้งอยู่ ซึ่งกรมการปกครองต้องให้การสนับสนุนองค์ความรู้ทางวิชาการและทางเทคนิค รวมทั้งการดูแลระบบการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างประเทศและการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีสถิติการให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับคนไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ ตั้งแต่เริ่มเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ จนถึงปัจจุบัน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ในสถานทูตและสถานกงสุล ๒๒ แห่ง จำนวน ๑๐,๙๒๙ บัตร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีสถิติการให้บริการงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ดังนี้ (๑) การให้บริการงานทะเบียนราษฎร จำนวน ๑๐,๔๗๓,๑๗๗ รายการ (๒) การให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) จำนวน ๑๑,๔๙๓,๙๓๑ บัตร (๓) การให้บริการงานทะเบียนด้านทั่วไป จำนวน ๑,๓๘๘,๔๘๐ รายการ

ผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่องานบริการด้านทะเบียนของสำนักทะเบียนอำเภอ กรมการปกครอง ประกอบด้วยงานให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน งานทะเบียนราษฎรและงานทะเบียนทั่วไป (เฉพาะงานทะเบียนครอบครัว งานทะเบียนชื่อบุคคลและงานทะเบียนพินัยกรรม) โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับความพึงพอใจร้อยละ ๘๑.๙๓ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้รับความพึงพอใจร้อยละ ๘๗.๓๓

๒) การให้บริการหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบด้วย

๒.๑) การใช้ประโยชน์ข้อมูลแบบ On-line - เป็นการเชื่อมโยงใช้ประโยชน์กับฐานข้อมูลทะเบียนกลางด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยการจัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการขอใช้ประโยชน์ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางด้วยระบบคอมพิวเตอร์ เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๐ ปัจจุบันมีหน่วยงานที่ได้ทำการเชื่อมโยงใช้ประโยชน์ข้อมูลจำนวน ๑๑๑ หน่วยงาน สถิติจำนวนการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทะเบียนกลางของหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๕๕ มีจำนวน ๗๕๘,๑๖๘,๐๓๐ รายการ เฉพาะปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีจำนวน ๙๓,๗๖๓,๗๕๑ รายการ โดยมีหน่วยงานที่เข้าใช้ประโยชน์ข้อมูลมากที่สุด ๕ อันดับแรก คือ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๒๕,๑๒๕,๕๓๖ รายการ กรมการขนส่งทางบก จำนวน ๑๑,๙๖๑,๒๗๙ รายการ กรมการกงสุล จำนวน ๑๑,๙๕๘,๙๐๐ รายการ กรมสรรพากร จำนวน ๑๑,๐๔๙,๐๑๔ รายการ และธนาคารกรุงไทย จำนวน ๑๐,๙๒๔,๖๖๒ รายการ

๒.๒) การใช้ประโยชน์ข้อมูลแบบ Off-line - เป็นการนำประโยชน์ข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชนแบบเอนกประสงค์ (Smart Card) โดยผ่านโปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน ผ่านทางการจัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการขอใช้โปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ปัจจุบันมีหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ได้จัดทำบันทึกข้อตกลง จำนวน ๘๗ หน่วยงาน นำระบบเทคโนโลยีดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ในสาขาต่าง ๆ เช่น การเงิน การธนาคาร การสื่อสาร ธุรกิจบริการ เป็นต้น แทนการใช้ข้อมูลจากเอกสาร

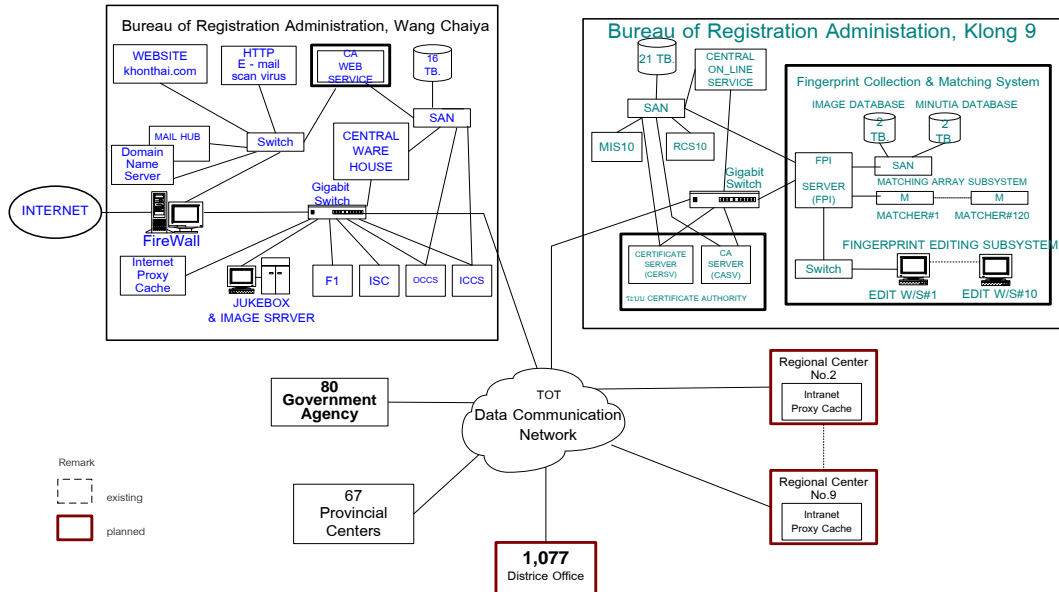
นอกจากนั้น กรมการปกครองได้มีการจัดเก็บข้อมูลบุคคลบรรจุไว้ในหน่วยความจำ IC Chip ของบัตรประจำตัวประชาชนแบบเอนกประสงค์ (Smart Card) ทั้งข้อมูลทะเบียนของกรมการปกครองและข้อมูลของหน่วยงานอื่น ๆ ปัจจุบันมีข้อมูลของหน่วยงานภายนอกบรรจุในบัตรจำนวน ๕ หน่วยงาน คือ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก และกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้แก่ ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร ข้อมูลสิทธิการรักษาพยาบาล ข้อมูลทะเบียนทหาร ข้อมูลเกษตรกร ข้อมูลทหารผ่านศึก ข้อมูลผู้พิการ และอยู่ระหว่างการพิจารณานำข้อมูลด้านรายได้ของกรมสรรพากร ข้อมูลผู้ครอบครองยานพาหนะของกรมการขนส่งทางบก และข้อมูลทางด้านการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น มาบันทึกเก็บในหน่วยความจำ (Chip) บนบัตรประจำตัวประชาชนแบบเอนกประสงค์ (Smart Card) เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบข้อมูลของประชาชนให้สามารถนำมาใช้ในการกิจของหน่วยงานของรัฐได้และรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC)

๑.๓.๔ การบริหารจัดการระบบการทะเบียนของประเทศไทย

การบูรณาการและปฏิรูประบบการทะเบียนแห่งชาติ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๕ แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการและปฏิรูประบบการทะเบียนแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีที่นายรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ และมีอธิบดีกรมการปกครอง เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการฯ เพื่อปฏิบัติงานด้านธุรการของคณะกรรมการบูรณาการและปฏิรูประบบการทะเบียนแห่งชาติ คณะกรรมการบูรณาการฯ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำและพัฒนาระบบการทะเบียนแห่งชาติ เร่งรัดสนับสนุนการจัดทำระบบการทะเบียนเพื่อให้บริการประชาชนของหน่วยงานต่าง ๆ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการทะเบียนของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดตั้งงบประมาณ กำหนดแนวทางในการจัดทำทะเบียนของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ รวมทั้งมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ซึ่งกรมการปกครองในฐานะฝ่ายเลขานุการจะต้องผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบการทะเบียนของประเทศไทยเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน

๑.๓.๕ ระบบเทคโนโลยีการทะเบียนของประเทศไทย

ปัจจุบันประเทศไทยใช้ระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการให้บริการประชาชนทางด้านทะเบียน เรียกว่าระบบการให้บริการแบบรวมศูนย์ (Centralization System)

๑.๓.๖ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

๑) การให้บริการ ยังมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น สถานที่ให้บริการมีความคับแคบและไม่สะดวก ผู้ให้บริการไม่เพียงพอ รอคิวรับบริการเป็นเวลานาน และข้อจำกัดที่ต้องขอรับบริการในวันเวลาราชการ

๒) บุคคลบางกลุ่มยังเป็นกลุ่มคนตกหล่นทางทะเบียน ถึงแม้จะมีการดำเนินการในทางกฎหมายเปิดโอกาสให้เข้ารับการพิสูจน์การเป็นคนสัญชาติไทยหลายครั้งแต่ก็ยังมีคนตกหล่นทางทะเบียนอยู่จำนวนหนึ่งด้วยสาเหตุต่าง ๆ แต่ก็ถือว่ามีความโน้มถ่วงที่ลดลง

๓) การทุจริตทางทะเบียนและบัตรมีข่าวปรากฏอยู่เป็นระยะ ๆ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการกระทำผิดในลักษณะเป็นขบวนการและใช้วิธีการที่อาศัยช่องว่างทางด้านบุคลากรที่ไม่เพียงพอ โดยใช้แรงจูงใจทางด้านการเงินจำนวนมาก แต่ข้อดีของการจัดเก็บข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ก็สามารถตรวจสอบและยกเลิกรายการทางทะเบียนได้อย่างรวดเร็ว แต่ล่าช้าในส่วนของการดำเนินการทางด้านกฎหมาย

๔) กฎหมายปรับเปลี่ยนไม่ทันกับสถานการณ์สภาพแวดล้อมของโลก เช่น เทคโนโลยีการรับบริการด้วยตนเองได้แต่กฎหมายระบุให้ขอรับบริการจากนายทะเบียน เป็นต้น

๑.๓.๗ ผลงานโดดเด่นที่ผ่านมา

๑) การออกแบบและใช้เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ทำให้การระบุตัวบุคคลมีความแน่นอน เนื่องจากแต่ละคนจะมีเลข ๑๓ หลักเพียงเลขเดียว ไม่เกิดความซ้ำซ้อนของบุคคล และเป็นสื่อกลางให้ประชาชนขอรับบริการต่าง ๆ จากหน่วยงานภาครัฐ เช่น ใช้เลขประจำตัวประชาชนเป็นเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของกรมสรรพากร เป็นต้น

๒) การจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนกลาง ทำให้เกิดระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลที่เป็นหนึ่งเดียว และสามารถเปิดให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาทำการเชื่อมโยงข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในภารกิจงานด้านต่าง ๆ ทั้งทาง

เศรษฐกิจ สังคม การปกครอง ประหยัดทรัพยากรที่หน่วยงานต่าง ๆ ไม่ต้องไปจัดเก็บข้อมูลเองเพียงแต่ต่อยอดพัฒนาโปรแกรมนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ประโยชน์

๓) การใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เป็นการนำเทคโนโลยีบัตรอเนกประสงค์เข้ามาผลิตบัตรประจำตัวประชาชน ทำให้มีพื้นที่จัดเก็บข้อมูลในบัตรได้มากขึ้น และมีการขยายการใช้ประโยชน์จากบัตรประจำตัวประชาชนในฐานะเป็นบัตรเก็บข้อมูล บัตรเดียวใช้กับทุกหน่วยงานซึ่งมีการผลักดันมาอย่างต่อเนื่อง จนขณะนี้ มีหน่วยงานนำข้อมูลบรรจุในบัตรแล้ว ๕ หน่วยงาน และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และยังก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ในภาคเอกชนโดยการใช้ข้อมูลในบัตรเป็นข้อมูลในการตรวจสอบและทำธุรกรรมกับภาคเอกชนด้วย

๔) การจัดทำโครงการให้บริการประชาชนทางด้านการทะเบียนและบัตรแบบใหม่ ดำเนินการมาแล้ว โดยระยะแรกในปี พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๕๒ ขณะนี้ดำเนินการอยู่ในระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๘ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญก็คือ ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสำนักทะเบียนทั่วประเทศผ่านทางระบบออนไลน์ ทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกมากขึ้นในการขอรับบริการงานทะเบียนบางประเภทที่ใดก็ได้ทั่วประเทศโดยไม่ต้องกลับภูมิลำเนาเดิม และยังทำให้สามารถขยายการให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนในต่างประเทศได้ด้วย

๕) การแก้ไขกฎหมายให้อำนวยความสะดวกและรองรับสิทธิของประชาชน มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เช่น การเปลี่ยนคำนำหน้านามและสิทธิการเลือกใช้นามสกุลของฝ่ายหญิงหลังการจดทะเบียนสมรส การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับเด็กอายุตั้งแต่ ๗ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปทำให้เด็กสามารถเข้าถึงสิทธิการรักษาพยาบาลได้โดยสะดวกมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

๑.๔

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามของการดำเนินการตามภารกิจ

จากข้อมูลพื้นฐานความเป็นมาและสถานการณ์ปัจจุบันของภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย สามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามที่มีต่อภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย ได้ดังนี้

๑.๔.๑ จุดแข็ง (Strength) ของการดำเนินงานตามภารกิจ

- ๑) เป็นภารกิจหลักและมีวิวัฒนาการมาตั้งแต่การก่อตั้งของกระทรวงมหาดไทย
- ๒) มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลทะเบียนคนที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศเพียงหน่วยงานเดียว
- ๓) มีฐานข้อมูลทะเบียนคนในภาพรวมของประเทศที่จัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์ที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงทั่วประเทศ
- ๔) มีหน่วยให้บริการงานทะเบียนที่อยู่ในสังกัดและกำกับดูแลกระจายอยู่ทั่วประเทศ ได้แก่ สำนักทะเบียนอำเภอ (กรมการปกครอง) สำนักทะเบียนท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และเทศบาล)

๑.๔.๒ จุดอ่อน (Weakness) ของการดำเนินงานตามภารกิจ

- ๑) ฐานข้อมูลทะเบียนคนไม่ครบถ้วนและครอบคลุมบุคคลทุกกลุ่มที่อยู่ในประเทศไทย
- ๒) การเชื่อมโยงข้อมูลในลักษณะของการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์เนื่องจากปัญหาความแตกต่างด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของแต่ละหน่วยงาน
- ๓) กฎหมายมีความล้าสมัยไม่สอดคล้องกับสถานการณ์และระบบเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
- ๔) กรมการปกครองในฐานะผู้รับผิดชอบหน่วยให้บริการงานทะเบียนในระดับพื้นที่ คือ สำนักทะเบียนอำเภอ ขาดแคลนอัตรากำลังผู้ปฏิบัติงาน
- ๕) ขาดเส้นทางความก้าวหน้าที่ชัดเจนของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านทะเบียน ส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นมืออาชีพที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านได้

๑.๔.๓ โอกาส (Opportunity) ของการดำเนินงานตามภารกิจ

- ๑) นโยบายของรัฐบาลด้านความมั่นคงกำหนดให้เร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาบุคคลที่ไม่มีสถานะที่ชัดเจนทั้งระบบ
- ๒) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นผลให้กระทรวงมหาดไทยต้องเตรียมพร้อมและปรับตัวเพื่อรองรับทั้งภารกิจด้านความมั่นคงภายในและภารกิจการให้บริการของประชาชนทั้งคนสัญชาติไทยและคนไม่มีสัญชาติไทย
- ๓) การพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการบริหารงานภาครัฐและการบริการประชาชนตลอดจนเทคโนโลยีการสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้นและมีราคาถูกลง
- ๔) รัฐบาล สังคม และประชาชนมีความเชื่อมั่นและความไว้วางใจต่อการดำเนินงานตามภารกิจของกระทรวงมหาดไทย
- ๕) กระแสการกระจายอำนาจจากส่วนกลางให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ท้องถิ่นที่มีความพร้อมสามารถรับโอนงานด้านทะเบียนไปดำเนินการ เป็นการเพิ่มหน่วยให้บริการงานด้านทะเบียนให้เข้าถึงประชาชนในเชิงพื้นที่ได้มากขึ้น
- ๖) การก่อตั้งสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมีหน้าที่สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐมีการบูรณาการใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกัน ก่อให้เกิดโอกาสในการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลทะเบียนคนของกระทรวงมหาดไทยกับหน่วยงานอื่นมีความเป็นไปได้รวดเร็วมากขึ้น
- ๗) การได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติให้เป็นประเทศต้นแบบด้านการทะเบียนราษฎรและสถิติชีพ (Civil Registration and Vital Statistics : CRVS) ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกซึ่งองค์การสหประชาชาติกำลังผลักดันให้ประเด็นการพัฒนาระบบการทะเบียนราษฎรและสถิติชีพเป็นประเด็นการพัฒนาระดับโลกที่ทุกประเทศต้องเร่งดำเนินการ
- ๘) การขยายการให้บริการงานบัตรประจำตัวประชาชนให้กับคนไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศได้เป็นผลสำเร็จ เป็นต้นแบบการขยายบริการด้านทะเบียนอื่น ๆ ต่อไป

๑.๔.๔ ภัยคุกคาม (Threat) ของการดำเนินงานตามภารกิจ

- ๑) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นผลให้เกิดปัญหาด้านความมั่นคงภายในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเคลื่อนย้ายของคนเพิ่มมากขึ้น ความแตกต่างทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง

ของแต่ละประเทศโดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านจะเป็นแรงผลักดันให้มีการหลั่งไหลของประชากร รวมทั้งความต้องการได้รับสถานะเป็นคนไทยด้วยวิธีการต่าง ๆ

๒) ประชาชนเรียกร้องสิทธิและความต้องการได้รับบริการที่ดีที่สุดจากหน่วยงานภาครัฐ และใช้ช่องทางดำเนินการตามกฎหมายกรณีเกิดความผิดพลาดบกพร่องมากขึ้น

๓) สื่อมวลชนให้ความสนใจและเสนอข่าวสารเชิงลบต่อภารกิจด้านการทะเบียน เช่น การทุจริตทางทะเบียนและบัตร ความผิดพลาดในการออกบัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของกระทรวงมหาดไทย

๔) นโยบายการลดอัตราค่าจ้างคนภาครัฐทำให้หน่วยงานของกระทรวงมหาดไทยมีอัตราค่าจ้างผู้ปฏิบัติงานให้บริการลดน้อยลง

๕) การไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้

บทที่ ๒

ความจำเป็นในการพัฒนาและ แนวโน้มการพัฒนาของภารกิจ

กระทรวงมหาดไทยได้ขับเคลื่อนภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ มาอย่างยาวนาน ต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และต้องมีการขับเคลื่อนภารกิจดังกล่าวต่อไปอีกในอนาคตอย่างมีทิศทาง โดยมีปัจจัยแห่งการเปลี่ยนแปลง (Change Factors) หลายประการ ซึ่งได้มีการนำมาทำการวิเคราะห์ความจำเป็นทางยุทธศาสตร์ของภารกิจ ดังนี้

๒.๑

ความจำเป็นในการพัฒนาจากนโยบาย

เป็นการวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนาจากนโยบายในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ประกอบด้วย

๒.๑.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

วางกรอบแนวความคิดการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยยึดหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ที่มุ่งให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และ “สร้างสมดุลการพัฒนา” ในทุกมิติ ประเด็นที่เกี่ยวข้อง เช่น การสร้างความเป็นธรรมในสังคม ด้วยการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการให้การคุ้มครองทางสังคมให้มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมประชาชนทุกคนตามสิทธิและเชื่อมโยงระหว่างการคุ้มครองประเภทต่าง ๆ และกลุ่มเป้าหมาย การพัฒนาหรือออกแบบช่องทางและรูปแบบการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายให้สามารถเข้าถึงบริการอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น การพัฒนาศักยภาพและความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา การค้ามนุษย์และการหลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบชายแดน การจัดระบบแรงงานต่างด้าวและการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่ชัดเจน ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ เป็นต้น

๒.๑.๒ นโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ประชาคมอาเซียนจะส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของการค้า การลงทุน และการบริการระหว่างประเทศ ซึ่งสร้างทั้งโอกาสและผลกระทบต่อประเทศสมาชิกทั้งทางบวกและลบ อาทิเช่น ผลทางบวก เกิดการขยายตัวของการค้าชายแดน เกิดความร่วมมือระดับพื้นที่ในการพัฒนาตามแนวชายแดน เป็นต้น ผลทางลบ การเกิดปัญหาความมั่นคงและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น การเคลื่อนย้ายแรงงานโดยเสรีอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสงบสุขและความมั่นคงภายในประเทศจากแรงงานผิดกฎหมาย เป็นต้น

ประเทศสมาชิกได้กำหนดแผนงานและความร่วมมือระหว่างกัน เช่น การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ และความท้าทายข้ามแดนอื่น ๆ กำหนดให้มีกิจกรรมเสริมสร้างความร่วมมือในสาขาการบริหารจัดการชายแดน ซึ่งรวมทั้งการปลอมแปลงเอกสารแสดงตนและการเดินทาง โดยเพิ่มการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถสกัดกั้นการเดินทางของผู้ก่อการร้ายและอาชญากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี กำหนดให้มีการบริหารจัดการเคลื่อนย้ายหรืออำนวยความสะดวกในการเดินทางสำหรับบุคคลธรรมดาที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้า บริการและการลงทุน ให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของประเทศผู้รับการประสาน สร้างมาตรฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายบุคลากรในภูมิภาค เช่น การใช้บัตรประจำตัวประชาชนอาเซียนเป็นเอกสารแสดงตน เป็นต้น

๒.๒.๓ การสนับสนุนการขับเคลื่อนตามแผนต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น

๑) ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรี กำหนดให้มีการสำรวจเพื่อกำหนดสถานะและสิทธิแก่ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ตกค้าง ผู้หลบหนีเข้าเมือง ให้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างเป็นระบบและชัดเจนมากขึ้น

๒) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ กำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ โดยเร่งรัดการกำหนดสถานะบุคคลที่ชัดเจนให้แก่ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางและตกค้างอยู่เป็นเวลานาน วางระบบควบคุม พัฒนาปรับปรุงด้านกระบวนการและพัฒนาฐานข้อมูลผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ เพื่อพัฒนาเป็นฐานข้อมูลและกลไกในการควบคุม สอดส่องดูแล และป้องกันการก่ออาชญากรรมข้ามชาติและเอื้อต่อการดำเนินการทางกฎหมายในกรณีที่มีการกระทำผิดตลอดจนพัฒนาฐานข้อมูลทะเบียนคนต่างชาตินที่เข้าประเทศไทยให้เป็นปัจจุบัน

๓) แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในยุทธศาสตร์ที่ ๕ มาตรการที่ ๓ กล่าวถึงการพัฒนาระบบข้อมูลทางด้านผู้สูงอายุให้ถูกต้องและทันสมัย โดยมีระบบฐานข้อมูลที่สำคัญด้านผู้สูงอายุที่ง่ายต่อการเข้าถึงและสืบค้น

๔) แผนปฏิบัติการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ กล่าวถึงมาตรการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวกับเด็กที่ต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกฎหมายการทะเบียนราษฎร และมาตรการช่วยเหลือกลุ่มเด็กที่ถูกกระทบจากปัจจัยด้านรัฐ ได้แก่ เด็กพลัดถิ่น เด็กชาวเขา เด็กกลุ่มชาติพันธุ์ เด็กไม่มีสัญชาติ และเด็กไม่มีหลักฐานการเกิด ซึ่งกำหนดให้มีการเชื่อมโยง

การจดทะเบียนการเกิดโดยระบบออนไลน์อย่างทั่วถึง และร้อยละของเด็กที่ไม่ได้จดทะเบียนการเกิดต้องลดลง การแก้ไขปัญหาสัญชาติและพิจารณาให้สัญชาติแก่เด็กชนเผ่า เป็นต้น

๒.๒.๔ นโยบายการพัฒนาาระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government)

มุ่งเน้นการบูรณาการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลหลักของหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้เกิดการใช้งานที่มีประสิทธิภาพเพื่อการบริการประชาชนผ่านระบบ e-Services การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน การใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เพียงบัตรเดียวในการแสดงตนหรือทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

๒.๒

ความจำเป็นในการพัฒนาจากความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เป็นการวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนาจากความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ประกอบด้วย

๒.๒.๑ ลูกค้ำหลักของภารกิจ ได้แก่

- ๑) ผู้มีสัญชาติไทยในประเทศ - สามารถเข้ารับการให้บริการได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม และข้อมูลส่วนบุคคลได้รับความคุ้มครอง
- ๒) ผู้มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ - สามารถเข้ารับบริการเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชนทะเบียนราษฎร และทะเบียนอื่น ๆ ได้ในต่างประเทศ
- ๓) ผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนและผู้มีสัญชาติอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย - บุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนและผู้ไม่มีสัญชาติไทยอื่น ๆ ได้รับความคุ้มครองและเข้าถึงการบริการได้ตามสิทธิ
- ๔) หน่วยงานภาครัฐที่ลงนามบันทึกข้อตกลงขอเชื่อมโยงใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางด้วยระบบคอมพิวเตอร์ - สามารถใช้บริการฐานข้อมูลทะเบียนกลางอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วนและทันสมัย
- ๕) หน่วยงานภาครัฐที่ลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการขอใช้โปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน - สามารถใช้บริการข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชนที่มีความถูกต้องและสะดวก

๒.๒.๒ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับภารกิจ ได้แก่

- ๑) หน่วยงานภาครัฐที่เชื่อมโยงใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางและสนับสนุนการให้บริการประชาชนร่วมกับกระทรวงมหาดไทย เช่น กระทรวงสาธารณสุข การให้บริการด้านสถิติชีพของโรงพยาบาลสนับสนุนการแจ้งเกิด แจ้งตายของประชาชน เป็นต้น
- ๒) หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการขอใช้โปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชนกับกระทรวงมหาดไทยและใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เป็นบัตรแสดงตนขอรับบริการ

๓) หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่ลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการขอใช้โปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชนนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องบรรจุในบัตร ปัจจุบันมีหน่วยงานที่นำข้อมูลบรรจุใน IC Chip ของบัตรแล้ว ได้แก่ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ข้อมูลสิทธิการรักษาพยาบาล หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน ข้อมูลทะเบียนทหาร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร องค์การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ข้อมูลทหารผ่านศึก กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ข้อมูลผู้พิการ

๔) หน่วยให้บริการงานทะเบียน

๔.๑) สำนักทะเบียน - เป็นหน่วยปฏิบัติในการให้บริการประชาชนทางด้านทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน และเป็นหน่วยบันทึกข้อมูลทางด้านทะเบียน ประกอบด้วย สำนักทะเบียนจังหวัด (กรมการปกครอง) สำนักทะเบียนอำเภอ (กรมการปกครอง) สำนักทะเบียนท้องถิ่นเขต (กรุงเทพมหานคร) สำนักทะเบียนท้องถิ่นเมืองพัทยา (เมืองพัทยา) สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาล (เทศบาล)

๔.๒) หน่วยให้บริการนอกสำนักทะเบียน เช่น ศูนย์บริการร่วมของจังหวัด/อำเภอ/ท้องถิ่น เป็นต้น

๔.๓) กระทรวงการต่างประเทศ การให้บริการด้านทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนแก่ผู้มีสัญชาติไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ

๔.๔) สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง - เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักด้านงานทะเบียนราษฎร งานทะเบียนทั่วไป และบัตรประจำตัวประชาชนของกระทรวงมหาดไทย

๒.๓

ความจำเป็นในการพัฒนาจากการคาดการณ์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต

เป็นการวิเคราะห์ความจำเป็นจากการคาดการณ์สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอีก ๑๐ ปี ข้างหน้า โดยกระบวนการในการตอบคำถามเชิงภารกิจ ดังนี้

๒.๓.๑ อะไรคือปัจจัยที่มีความสำคัญต่อภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย ในอนาคต

- ๑) ปัจจัยด้านฐานข้อมูลทางทะเบียนที่มีความถูกต้อง ครบถ้วนและทันสมัย
- ๒) ปัจจัยด้านนโยบายความมั่นคงแห่งรัฐและการพัฒนาการให้บริการที่ชัดเจน

๒.๓.๒ ถ้าทุกอย่างดำเนินไปด้วยดีและมองในทางที่เป็นไปได้ อะไรคือสิ่งที่มองเห็นเกี่ยวกับภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย ในอนาคต

- ๑) มีฐานข้อมูลทางทะเบียนที่มีความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ และน่าเชื่อถือ
- ๒) หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชน ให้ความเชื่อถือและใช้บริการฐานข้อมูลทางทะเบียนเพื่อประโยชน์ในด้านต่าง ๆ
- ๓) มีนวัตกรรมใหม่ ๆ เกี่ยวกับการให้บริการด้านการทะเบียนเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งทางด้านรูปแบบและกระบวนการให้บริการ เป็นทางเลือกของผู้รับบริการ
- ๔) บุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยทุกกลุ่มได้รับการคุ้มครองสิทธิและการเข้าถึงบริการอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรม

๒.๓.๓ ถ้าการดำเนินงานเป็นไปด้วยความผิดพลาด อะไรคือปัจจัยสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงของภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย

- ๑) ข้อมูลที่มีอยู่ไม่ครบถ้วน ไม่สามารถนำไปวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ได้
- ๒) หน่วยงานรัฐ ภาคเอกชนและประชาชนไม่ให้ความเชื่อถือฐานข้อมูลทางทะเบียน เกิดการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเอง ลื่นเปลื้องเวลาและเกิดการซ้ำซ้อนของข้อมูล
- ๓) รูปแบบและกระบวนการให้บริการไม่ได้รับการพัฒนา ไม่สามารถสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ
- ๔) มีบุคคลกีดกันทางทะเบียนและไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิและไม่สามารถเข้าถึงการบริการได้ เป็นช่องว่างก่อให้เกิดปัญหาด้านสังคมและไม่สอดคล้องตามหลักสากล

๒.๓.๔ เมื่อมองเข้ามาภายในองค์กรแล้ว อะไรคือสิ่งที่คิดว่าควรเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการตามเป้าหมายด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย

- ๑) กระจายหน่วยให้บริการด้านการทะเบียนราษฎร และทะเบียนอื่น ๆ ให้ทั่วถึง
- ๒) ปรับปรุงระเบียบกฎหมายให้เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
- ๓) ปรับปรุงโครงสร้างองค์กร อัตรากำลัง และพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในองค์กร
- ๔) สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ภายในองค์กร เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ

๒.๓.๕ เมื่อมองย้อนกลับไป อะไรคือเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย เป็นอยู่เช่นในปัจจุบัน

- ๑) เป็นฐานข้อมูลกลางทางทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของประเทศ
- ๒) เป็นหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับในการบริหารงานด้านการทะเบียน
- ๓) เป็นฐานข้อมูลหลักในการบริหารจัดการเพื่อรับบริการด้านต่าง ๆ จากรัฐ

๒.๓.๖ ถ้ามองไปในอนาคต อะไรคือสิ่งสำคัญที่ต้องทำโดยเร็วที่สุดเพื่อพัฒนาผลงานตามภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย

- ๑) ปรับปรุงฐานข้อมูลทางทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย
- ๒) นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการให้บริการและจัดการระบบฐานข้อมูล
- ๓) ปรับปรุงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๓.๗ ถ้าอุปสรรคต่าง ๆ ถูกขจัดออกไปหมด และสามารถกำหนดในสิ่งที่ทำ อะไรคือสิ่งที่ยากจะมีหรือทำเพิ่มขึ้นตามภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย

- ๑) กระจายหน่วยให้บริการด้านการทะเบียนราษฎร และทะเบียนอื่น ๆ ให้ครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่ทั้งภายในและภายนอกประเทศ
- ๒) สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อรองรับการให้บริการด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ
- ๓) ปรับปรุงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

แนวโน้มการพัฒนาของภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเป็นไปในทิศทางบวกและมีจุดเปลี่ยนทำให้การพัฒนาของภารกิจก้าวกระโดดหลายครั้ง เช่น การออกแบบและใช้เลข ๑๓ หลัก ให้กับคนไทยทุกคนเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๖ การให้บริการด้วยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ทั่วประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นต้น ทำให้ภารกิจงานด้านทะเบียนสามารถพัฒนารองรับการเปลี่ยนแปลงได้ดีในระดับหนึ่ง รวมทั้งมุมมองภารกิจด้านงานทะเบียนจากมิติความมั่นคงไปสู่มิติของการให้บริการและการพัฒนาประเทศ แต่ก็ละเลยมิติด้านความมั่นคงไปไม่ได้ทั้งความมั่นคงภาพรวมของประเทศและความมั่นคงของข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องมีการรักษาความปลอดภัยในระดับสูงสุด

การเปลี่ยนแปลงของสังคมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว แน่แน่นอนว่ารวดเร็วกว่าการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้ทันต่อสถานการณ์ได้ แต่โดยภาพรวมของกระทรวงมหาดไทยก็ได้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมได้ระดับหนึ่ง เช่น การให้สตรีมีสิทธิเลือกใช้นามหรือนามสกุลของตนเองหลังการแต่งงานให้สอดคล้องกับสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ เป็นต้น แต่มีกฎหมายทะเบียนบางประเภทที่มีความล้าสมัยและไม่สอดคล้องกับการบังคับใช้ในสภาวะปัจจุบัน เช่น พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๘๒ เป็นต้น

ในระยะเวลาที่ผ่านมาข้อมูลทะเบียนคนถูกใช้เป็นข้อมูลฐานในการดำเนินงานของส่วนราชการต่าง ๆ และได้มีการขยายการใช้ประโยชน์ไปยังภาคเอกชนในการทำธุรกรรมต่าง ๆ เช่น การธนาคาร การสื่อสาร เป็นต้น กล่าวได้ว่า แทรกอยู่ในทุกส่วนของสังคม ข้อมูลทะเบียนที่ถูกต้อง ทันสมัย ครบถ้วน จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง หากไม่มีการพัฒนาฐานข้อมูลอย่างต่อเนื่องหรือเกิดการหยุดชะงักด้วยเหตุปัจจัยต่าง ๆ จะส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างกว้างขวางทั้งต่อสังคมและบุคคล เช่น กรมการกงสุลไม่สามารถให้บริการออกวีซ่าได้ กรมการขนส่งทางบกไม่สามารถให้บริการจัดทำใบขับขี่ได้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถพิมพ์บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ เป็นต้น จึงกล่าวได้ว่า การบริหารจัดการฐานข้อมูลทะเบียนคนและการให้บริการด้านงานทะเบียนของกระทรวงมหาดไทยเป็นแกนหลักที่สนับสนุนต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ การดำรงอยู่ของฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็น ที่จะขาดหายไปหรือหยุดชะงักไม่ได้

กล่าวถึงหน่วยให้บริการงานทะเบียนที่มีอยู่ขณะนี้ หน่วยพื้นฐานที่ทำหน้าที่ให้บริการและจัดเก็บข้อมูลคือ สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ซึ่งหน่วยงานแรกสังกัดกรมการปกครองซึ่งกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจบังคับบัญชาโดยตรง และหน่วยงานหลังสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยาและเทศบาล ซึ่งกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจในการกำกับดูแล ปัญหาของหน่วยบริการคือ การขาดแคลนทรัพยากรในการให้บริการในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสถานที่ บุคลากร เป็นต้น ซึ่งดูเหมือนว่าสำนักทะเบียนอำเภอจะประสบความรุนแรงของปัญหามากกว่าสำนักทะเบียนท้องถิ่น แต่ทั้งสองหน่วยให้บริการก็มีข้อจำกัดร่วมกันคือ เวลาการให้บริการที่กระทำในเวลาราชการ ที่ผ่านมากระทรวงมหาดไทยได้พัฒนานวัตกรรมการให้บริการที่ก้าวข้ามข้อจำกัดด้านเวลา คือ เครื่องบริการทะเบียนอัตโนมัติ (Multi-Purpose Machine : MPM) แต่ก็ถือว่ายังอยู่ในขั้นการพัฒนาและสร้างความนิยมในหมู่ประชาชน รวมทั้งมีแนวคิดในการพัฒนาระบบการให้บริการตนเอง (Self-Service) ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในการขอรับบริการงานทะเบียนที่ใดก็ได้ แต่อย่างไรก็ตามยังติดขัดที่ข้อจำกัดทางด้านกฎหมายบางประการ

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันและอนาคตมีแนวโน้มการพึ่งพาและใช้ประโยชน์จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และระบบคอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้น จากประชากร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๖๔ ล้านคน ผลการ

สำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ประเทศไทยมีจำนวนประชากรอายุ ๖ ปีขึ้นไปทั้งสิ้นประมาณ ๖๒.๔ ล้านคน ในจำนวนนี้มีผู้ใช้คอมพิวเตอร์ ๑๙.๙ ล้านคน หรือร้อยละ ๓๒.๐ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ๑๔.๘ ล้านคน หรือร้อยละ ๒๓.๗ และผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ ๔๑.๔ ล้านคน หรือร้อยละ ๖๖.๔ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเขตการปกครอง ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนผู้ใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ ๔๔.๓ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ ๓๖.๐ และผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ ร้อยละ ๗๔.๘ ในขณะที่ นอกเขตเทศบาลมีผู้ใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ ๒๕.๕ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ร้อยละ ๑๗.๒ และผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ ร้อยละ ๖๒.๐ แสดงให้เห็นถึงการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากระบบคอมพิวเตอร์ของประชาชนมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางที่มีความคาดหวังสูงต่อการให้บริการ แนวโน้มความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการให้บริการทางด้านการทะเบียนจึงมีสูงมากขึ้นตลอดเวลาและมีการเปรียบเทียบการให้บริการของหน่วยบริการต่าง ๆ ทั่วประเทศรวมทั้งไทยจึงต้องมีการพัฒนาระบบการให้บริการให้ดียิ่งขึ้นมากกว่าในปัจจุบัน

ดังนั้น หากมองจากสถานการณ์ในขณะนี้แล้ว จึงคาดการณ์สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมองผ่านบริบทของสังคมไทยที่คาดการณ์ในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า คือ

ประการที่หนึ่ง สังคมไทยเข้าสู่การเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเมือง มีวิถีชีวิตที่เร่งรีบ และมีเวลาในการดำเนินการแต่ละเรื่องน้อยลง

ประการที่สอง ประชาชนมีการศึกษาสูงขึ้น รับรู้ในสิทธิของตนเองมากขึ้น การเรียกร้องการตอบสนองในสิ่งที่ต้องการที่ดีที่สุด และการปกป้องสิทธิของตนเองมีสูงขึ้น

ประการที่สาม การใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยีของประชาชนมีมากขึ้น และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น และหน่วยงานภาครัฐได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณให้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ

ประการที่สี่ รัฐสามารถบริหารจัดการป้องกันมิให้มีการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายได้ (กล่าวอีกนัยหนึ่ง ทุกคนที่เข้าสู่ประเทศจะต้องได้รับการลงทะเบียน) และแนวโน้มการไปมาหาสู่กันระหว่างประเทศของบุคคลมีแนวโน้มสูงขึ้น

๒.๔.๑ การกำหนดประเด็นและลำดับความสำคัญของการพัฒนา (Scenario Agenda)

การวางแผนเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานตามภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทยด้วยสถานการณ์ (scenario planning) ซึ่งสถานการณ์นั้นสร้างขึ้นโดยอาศัยโครงเรื่อง (plot) ที่มาจากแนวโน้ม (trends) ที่เผชิญอยู่ในปัจจุบันและความไม่แน่นอน (uncertainties) ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ดังนั้น สถานการณ์ ก็คือ ภาพรวมเหตุการณ์ในอนาคตที่เป็นจริงได้ (plausible) และเกี่ยวข้องกับประเด็นที่อยู่ในความสนใจ การเขียนสถานการณ์มีสมมติฐานว่าอนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน ไม่มีใครทำนายได้ จึงต้องพยายามสร้างสถานการณ์หลายภาพเพื่อให้ครอบคลุมอนาคตที่เป็นไปได้ให้มากที่สุด ด้วยการระบุแนวโน้มและการระบุความไม่แน่นอน (ปัจจัยหรือเหตุการณ์ที่ไม่แน่ใจว่าจะเกิดหรือไม่เกิดในอนาคต) แต่ความไม่แน่นอนที่จะต้องพยายามมองหานั้นเป็นความไม่แน่นอนที่สามารถพลิกผันเหตุการณ์หรือแนวโน้มที่กำลังดำเนินอยู่โดยสิ้นเชิง ซึ่งในปัจจุบันอาจเป็นเพียงสัญญาณอ่อน ๆ พอสังเกตเห็น แต่ในอนาคตอาจกลายเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมาก

การกำหนดประเด็นหลักของโครงเรื่องสถานการณ์นั้น โครงเรื่องของสถานการณ์แต่ละภาพได้มาจากแนวโน้มและความไม่แน่นอน ๓-๔ ข้อ เรียกว่า ประเด็นหลัก (scenario logics) อาจใช้แนวโน้มหรือความไม่แน่นอนข้อหนึ่งข้อใดเป็นประเด็นหลักของสถานการณ์และใช้ข้ออื่น ๆ ประกอบเป็นประเด็นรองก็ได้ กล่าวโดย

สรุปการเขียนสถานการณ์นั้น เป็นเรื่องเล่า (narrative) เหตุการณ์ในอนาคต เพื่อให้เรื่องเล่าเป็นที่น่าสนใจอาจเป็นการบรรยายเหตุการณ์โดยทั่วไปก็ได้ และการใช้สถานการณ์ทุกภาพเป็นหลังฉากแสดงอนาคตต่าง ๆ ที่อาจเป็นจริงได้ ช่วยกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการดำเนินการตามภารกิจที่ครอบคลุม เป็นการพิจารณาเหตุปัจจัยทุกอย่างครบถ้วน ภายใต้ทรัพยากรจำกัด เพื่อขยายผลสิ่งที่พึงประสงค์และป้องกันสิ่งที่ไม่พึงประสงค์มิให้เกิดขึ้น ดังนั้น จากแนวโน้มและความไม่แน่นอนดังที่กล่าวมาแล้วในเบื้องต้น สามารถเขียนสถานการณ์เพื่อกำหนดประเด็นหลักและลำดับความสำคัญของการพัฒนาได้ ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การพัฒนาการให้บริการงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

สถานการณ์ปัจจุบัน ประชาชนสามารถเข้าถึงการให้บริการงานทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย ผ่านทางสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น รวมทั้งศูนย์บริการร่วม ซึ่งโดยรวมก็ยังมีข้อจำกัด คือ เรื่องเวลาและสถานที่ขอรับบริการ ถึงแม้จะมีความพยายามพัฒนาให้มีเครื่องบริการงานทะเบียนอัตโนมัติเพื่อลดทอนข้อจำกัดเรื่องเวลาการให้บริการ แต่ก็ยังคงมีข้อจำกัดด้านสถานที่การให้บริการ และระหว่างนี้ก็ยังคงอยู่ในช่วงเวลาของการพัฒนาการให้บริการงานทะเบียนบางประเภทผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อกำจัดข้อจำกัดด้านสถานที่การให้บริการ ซึ่งขณะนี้โดยตัวระบบงานเองได้มีการพัฒนาความพร้อมที่สามารถจะเปิดให้บริการได้บางส่วนแล้ว แต่ก็ยังมีข้อจำกัดด้านระเบียบกฎหมายที่บัญญัติครอบคลุมไว้เพียงสำหรับการให้บริการในสำนักทะเบียนเท่านั้น ซึ่งก็เป็นไปตามสถานะสถานการณ์ที่มีอยู่ ณ วันที่มีการยกร่างกฎหมายนั้นขึ้นมา แต่เมื่อสถานการณ์มีการเปลี่ยนแปลงไปก็มีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่คนมีเวลาน้อยลงแต่มีความต้องการมากขึ้น รวมทั้งระบบเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปและคนสามารถเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ซึ่งหากสามารถดำเนินการในส่วนนี้ได้รวดเร็วก็จะทำให้การพัฒนาารูปแบบการให้บริการงานทะเบียนก้าวสู่ยุคใหม่อีกขั้นหนึ่ง

หากดำเนินการประสบความสำเร็จ จะทำให้ในอนาคต ประชาชนจะมีทางเลือกในการขอรับบริการงานทะเบียนได้หลากหลายช่องทาง โดยเฉพาะช่องทางที่มีความสะดวกและเข้าถึงง่ายที่สุด ณ ขณะนั้น ไม่ว่าจะใช้บริการผ่านสำนักทะเบียนอำเภอ สำนักทะเบียนท้องถิ่น ศูนย์บริการร่วม เครื่องบริการงานทะเบียนอัตโนมัติ หน่วยบริการงานทะเบียนภาคเอกชน หรือขอรับบริการด้วยตนเองผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ประชาชนจะสามารถเลือกใช้บริการแห่งใดหรือรูปแบบใดก็ได้ จะเข้าสู่ยุค “ที่ไหน เมื่อใดก็ได้” (Everywhere Everytime Everymethod) สิ่งที่ตามมาก็คือ ฐานข้อมูลทางทะเบียนของกระทรวงมหาดไทยจะมีข้อมูลที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงมากขึ้น เช่น การทำให้การแจ้งย้ายที่อยู่กระทำได้ง่ายขึ้น ประชาชนก็มีแนวโน้มที่จะแจ้งการย้ายที่อยู่ของตนให้ตรงตามข้อเท็จจริงตามที่อยู่ใหม่ซึ่งจะทำให้ตนได้รับประโยชน์จากสวัสดิการของพื้นที่ใหม่ เป็นต้น และถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อมูลประชากรที่ตรงตามข้อเท็จจริง (ลดจำนวนประชากรแฝง) ก็จะสามารถบริหารจัดการงบประมาณในพื้นที่ของตนได้ดีขึ้นสอดคล้องกับข้อเท็จจริง

แต่หากดำเนินการไม่สำเร็จก็ยิ่งถือว่าระบบงานทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของประเทศไทยก็มีการพัฒนาอยู่ในระดับดี สามารถขับเคลื่อนการให้บริการไปได้ เพียงแต่จะถูกมองว่าเป็นองค์กรราชการที่ไม่มีการพัฒนา ล้าสมัย อนุรักษ์นิยม และความไม่ทันใจของประชาชน การร้องเรียนเรื่องการบริการก็อาจเพิ่มสูงขึ้นรวมทั้งส่งผลกระทบต่อให้บริการภาครัฐอื่นที่ใช้ข้อมูลประชากรของกระทรวงมหาดไทยก็จะได้รับผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อไป

ประเด็นที่ ๒ การมีฐานข้อมูลคนที่มีความสมบูรณ์ครอบคลุมคนทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

สถานการณ์ปัจจุบัน ถึงแม้ประเทศไทยจะได้มีระบบงานทะเบียนที่มีความก้าวหน้ามีฐานข้อมูลคนของประเทศระดับหนึ่ง รวมทั้งการนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดเก็บข้อมูล แต่ฐานข้อมูลคนของประเทศไทยก็ยังไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถระบุตัวบุคคลที่อยู่ในประเทศไทยได้ทั้งหมด ยังมีผู้ตกหล่นทางทะเบียน มีกลุ่ม

ชาติพันธุ์ที่รอการตรวจสอบสัญชาติ มีผู้หลบหนีเข้าเมือง เป็นต้น แทรกซึมอยู่ในสังคมไทย ก่อให้เกิดปัญหา หลากหลายทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การปกครอง รวมทั้งภายหลังการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนก็มีแนวโน้ม การหลั่งไหลของคนระหว่างประเทศมากขึ้น ถึงแม้จะมีการสำรวจจัดทำข้อมูลคนไม่มีสัญชาติไทยอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังไม่สามารถหาจุดสิ้นสุดของการดำเนินการได้ และแม้รัฐจะมีการออกกฎหมายเชิงนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหา เช่น การให้สัญชาติตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ การให้สัญชาติไทยแก่คนไทยพลัดถิ่น เป็นต้น แต่ดูเหมือนปัญหาก็ยังไม่ยุติ เมื่อแก้ไขปัญหาตรงจุดนี้ไม่ได้ก็ไม่สามารถที่จะหยุดหรือยุติการเคลื่อนย้ายลักลอบ แฝงตัวเข้ามาของบุคคลสัญชาติอื่น ๆ ที่พยายามเข้ามาอาศัยช่องว่างของระบบเพื่อขอเป็นคนไทย ก่อให้เกิด ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองซึ่งก่อให้เกิดช่องทางการทุจริตของบุคลากรภาครัฐในหลายภาคส่วนในการนำบุคคล เหล่านี้มาเข้าสู่ระบบโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

หากทำได้สำเร็จ อนาคตฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของประเทศไทยจะมีข้อมูล คนทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยจัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์ สามารถตรวจสอบยืนยันตัวตนได้ทุกกลุ่ม “Everyone Life Count” ทั้งกลุ่มบุคคลที่มีสัญชาติไทย และกลุ่มบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย ดังนั้น ทุกคนที่อยู่ใน ประเทศไทยจะต้องได้รับการจัดอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งแต่ละกลุ่มก็จะมีสิทธิและการเข้าถึงบริการที่แตกต่าง กัน การควบคุมดูแลสิทธิของประชาชนทุกกลุ่มเป็นเรื่องสำคัญ และสำหรับในระยะยาวทุกคนที่อยู่ในประเทศไทย จะต้องมีส่วนทางทะเบียนทั้งหมด จะไม่มีคนตกหล่นทางทะเบียนเหลืออยู่อีก ทุกคนจะต้องมีส่วนและตัวตน อยู่ในฐานข้อมูลอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่สามารถตรวจสอบและยืนยันได้อย่างรวดเร็ว ในมิติด้านความมั่นคง สามารถควบคุมตรวจสอบได้อยู่ตลอดเวลา แต่ไม่จำเป็นต้องปิดกั้นการเข้ามาของ คนไม่มีสัญชาติไทยแต่เมื่อ เข้ามาอยู่ในพื้นที่ประเทศไทยแล้วจะต้องอยู่ในฐานข้อมูลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งและสามารถตรวจสอบยืนยันได้ว่าอยู่ที่ไหน เมื่อใด (สามารถตรวจสอบได้ในลักษณะ Real-time) โดยการบันทึกการเคลื่อนไหวและตรวจสอบผ่าน การลงทะเบียนที่กระทำ เช่น การลงทะเบียนเข้าพักโรงแรม เป็นต้น เพื่อให้หน่วยการปกครองในพื้นที่สามารถ รับรู้และติดตามความเคลื่อนไหวได้ ส่งผลให้การใช้ข้อมูลทะเบียนคนในการป้องกันรักษาความสงบเรียบร้อยได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แต่หากดำเนินการไม่สำเร็จ จะส่งผลต่อความสมบูรณ์ของฐานข้อมูลทางทะเบียนของกระทรวงมหาดไทยก็ไม่สามารถตรวจสอบยืนยันตัวบุคคลได้อย่างครบถ้วน สังคมไทยก็ยังคงเผชิญกับปัญหาการ หลบหนีเข้าเมือง การเรียกร้องขององค์กรภาคเอกชน (NGO) การถูกโจมตีจากกลุ่มสิทธิมนุษยชนกลุ่มต่าง ๆ และกระทรวงมหาดไทยก็จะเป็นจำเลยของสังคมในทุกสถานการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลและระบบ ทะเบียนประชากร เช่น กรณีเด็กชายหม่อง การสวมตัวทำทุจริตทางทะเบียนและบัตร การทุจริตประพฤติ มิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐในหลายภาคส่วน รวมทั้งปัญหาร้ายแรง เช่น การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น

ประเด็นที่ ๓ การใช้ประโยชน์ข้อมูลทางทะเบียนในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ

สถานการณ์ปัจจุบัน ฐานข้อมูลทะเบียนกลางและบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ได้ถูก เชื่อมโยงและนำไปใช้ประโยชน์โดยหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในหลากหลายเป้าหมาย ก่อให้เกิดความ สะดวกทั้งต่อหน่วยงานผู้ให้บริการและประชาชนผู้ใช้บริการเป็นอย่างมาก สามารถลดขั้นตอนการพิสูจน์ยืนยัน ตัวบุคคลลงได้มาก รวมทั้งรัฐบาลมีนโยบายพัฒนาระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นหลักการให้บริการภาครัฐ โดยการร่วมใช้ฐานข้อมูลระหว่างกันและการแชร์ข้อมูลร่วมกัน จะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากมายต่อองค์กร ภาครัฐ โดยมีสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์เป็นเจ้าภาพ และกระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าของข้อมูลหลัก ทางด้านทะเบียนคน และเป็นเจ้าของระบบเอกสารการยืนยันตัวบุคคลผ่านบัตรประจำตัวประชาชนแบบ อเนกประสงค์ (Smart Card) ซึ่งมีความสำคัญในการผลักดันให้ “เป็นบัตรใบเดียวเข้าถึงบริการได้ทุกภาคส่วน” ซึ่งปัจจุบันได้มีการนำร่องใช้ประโยชน์จริงในหลายหน่วยงานแล้ว และหน่วยงานภาครัฐได้ใช้ประโยชน์จาก

ฐานข้อมูลทะเบียนกลางเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานเป็นจำนวนมากล้านรายการต่อปี ซึ่งจะต้องผลักดันขยายการใช้ประโยชน์ต่อไป

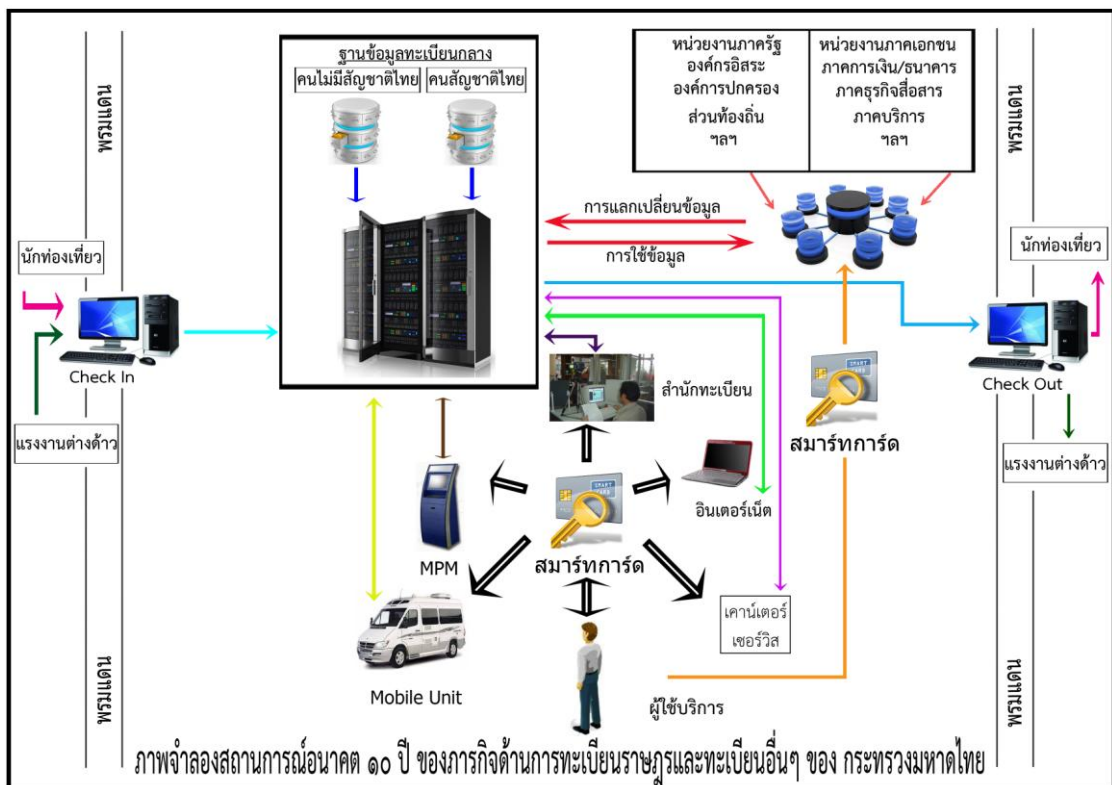
หากทำได้สำเร็จ ประเทศไทยจะมีการพัฒนาระบบการให้บริการภาครัฐด้วยระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์อย่างสมบูรณ์ โดยข้อมูลทะเบียนกลางของกระทรวงมหาดไทยจะเป็นทั้งแกนหลักและหน่วยสนับสนุนการต่อยอดใช้ประโยชน์ของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งภาคเอกชน และบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) จะเป็นบัตรแสดงตัวตนและสิทธิของบุคคล

๒.๔.๒ การกำหนดความเป็นไปได้ในอนาคต

กระทรวงมหาดไทยในอนาคต จะเป็นองค์กรที่มีความทันสมัยด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมการให้บริการด้านการทะเบียน ฐานข้อมูลการทะเบียนและระบบการพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคลจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้กับประชาชน ร่วมกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทยกำลังพัฒนาขึ้นในปัจจุบัน เช่น ระบบแผนที่ที่ดินของกรมที่ดิน เป็นต้น

ระบบการพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคล จะเป็นเสมือนตัวเชื่อมในการดำเนินการตามกรอบภารกิจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย อาทิ การควบคุมและตรวจสอบการเคลื่อนย้ายของประชากรทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ประเทศไทย การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้โดยสามารถตรวจพิสูจน์ยืนยันบุคคลได้ทันที ณ จุดที่ต้องการ การควบคุมและติดตามการกระทำอาชญากรรม การตรวจสอบและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติภัยด้านต่าง ๆ การจัดสวัสดิการให้กับประชาชนได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย การตรวจสอบการถือครองทรัพย์สิน (ที่ดิน อสังหาริมทรัพย์) เป็นต้น รวมทั้งการขอรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอื่น ๆ

ประชาชนมีทางเลือกในการขอรับบริการงานทะเบียนที่หลากหลายช่องทาง หลากหลายรูปแบบ จากหน่วยให้บริการของกระทรวงมหาดไทย

การวิเคราะห์ความเกี่ยวข้องและวินิจฉัยค้นหาสิ่งที่จะต้องดำเนินการ สามารถสรุปประเด็นความจำเป็นทางยุทธศาสตร์ (Strategic Need Analysis : SN) จำนวน ๔ ประเด็น ได้แก่

SN๑ คือ การกำหนดสถานะและจัดทำฐานข้อมูลทางทะเบียนให้ครอบคลุมบุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเพื่อให้เป็นฐานข้อมูลหลักของประเทศทางด้านสถิติและกฎหมายเพื่อการคุ้มครองทางสังคมและการเข้าถึงบริการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

SN๒ คือ การขยายการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางและการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการให้บริการประชาชนและการพัฒนาประเทศ

SN๓ คือ การพัฒนาการให้บริการทางด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้มีความสะดวกรวดเร็ว และหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

SN๔ คือ การพัฒนาปรับปรุงกฎหมายและระบบการตรวจสอบด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อรองรับการให้บริการและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน

บทที่ ๓
จุดยืนและศักยภาพ
ทางยุทธศาสตร์ตามภารกิจ

จากการคาดการณ์สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตในบทที่ผ่านมา เมื่อนำมาเชื่อมโยงกับปัจจัยต่าง ๆ ตามกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ตามภารกิจเฉพาะด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย สามารถกำหนดจุดยืนการพัฒนาของภารกิจ ดังนี้

๓.๑

จุดยืนการพัฒนาของภารกิจ

เป็นการนำความจำเป็นทางยุทธศาสตร์ (Strategic Need Analysis : SN) ที่ได้มากรองด้วยการวิเคราะห์ให้ค่าคะแนนความสำคัญ ใน ๕ หัวข้อการพิจารณา ประกอบด้วย ๑) ความสำคัญต่อภารกิจ ๒) ผลกระทบต่อลูกค้าหลัก ๓) ความรุนแรงของสภาพปัญหา ๔) ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และ ๕) ความเชื่อมโยงกับนโยบายและการพัฒนาประเทศ โดยแต่ละหัวข้อแบ่งค่าคะแนนเป็น ๕ ระดับ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ดังนี้

เหตุผลประกอบการพิจารณาให้ค่าคะแนน

SN๑ คือ การกำหนดสถานะและจัดทำฐานข้อมูลทางทะเบียนให้ครอบคลุมบุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเพื่อให้เป็นฐานข้อมูลหลักของประเทศทางด้านสถิติและกฎหมายเพื่อการคุ้มครองทางสังคมและการเข้าถึงบริการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

หัวข้อ	ค่าคะแนนที่ให้	เหตุผล
ความสำคัญต่อภารกิจ	๕	กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยรับผิดชอบหลักเรื่องการทะเบียนเกี่ยวกับคนของประเทศตั้งแต่เกิดจนถึงตาย เป็นฐานข้อมูลให้หน่วยงานอื่น ๆ นำไปใช้ประโยชน์ ทั้งทางด้านความมั่นคงและการให้บริการ ไม่มีหน่วยงานอื่นดำเนินการในลักษณะเดียวกัน
ผลกระทบต่อลูกค้าหลัก	๕	หน่วยงานของรัฐต้องการข้อมูลด้านคนไปใช้ประโยชน์ในภารกิจของหน่วยงาน
ความรุนแรงของสภาพปัญหา	๕	คนสัญชาติไทยทุกคนจะมีฐานข้อมูลทางทะเบียนโดยครบถ้วนแต่ยังมีข้อผิดพลาดอยู่ในฐานข้อมูลอยู่บางส่วนอันสืบเนื่องมาจากการจัดเก็บข้อมูลในอดีตหรือการทุจริตซึ่งต้องมีการแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และมีกลุ่มตกหล่นทางทะเบียน เช่น ชนกลุ่มน้อย คนไทยพลัดถิ่น เป็นต้น และบุคคลที่ไม่มีข้อมูล เช่น กลุ่มคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง เป็นต้น
ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	๔	กระทรวงมหาดไทยมีหน่วยสำรวจจัดเก็บข้อมูลกระจายอยู่ทุกอำเภอทั่วประเทศ และมีระบบฐานข้อมูลที่ต่อยอดได้
ความเชื่อมโยงกับนโยบาย	๔	ตอบสนองนโยบายรัฐบาลด้านความมั่นคงและแผนพัฒนาด้านต่าง ๆ

SN๒ คือ การขยายการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางและการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการให้บริการประชาชนและการพัฒนาประเทศ

หัวข้อ	ค่าคะแนนที่ให้	เหตุผล
ความสำคัญต่อภารกิจ	๕	กระทรวงมหาดไทยมีฐานข้อมูลการทะเบียนเกี่ยวกับคนของประเทศตั้งแต่เกิดจนถึงตาย เป็นฐานข้อมูลให้หน่วยงานอื่น ๆ นำไปใช้ประโยชน์ในภารกิจ และมีการพัฒนาฐานข้อมูลทะเบียนกลางอย่างต่อเนื่องและปรับปรุงอยู่เสมอ
ผลกระทบต่อลูกค้าหลัก	๔	หน่วยงานไม่ต้องดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเอง
ความรุนแรงของสภาพปัญหา	๔	กระทรวงมหาดไทยอนุญาตให้หน่วยงาน ๑๑๑ หน่วยงานเชื่อมโยงข้อมูลไปใช้ประโยชน์ แต่ไม่สามารถดึงข้อมูลของหน่วยงานอื่นมาใช้ประโยชน์หรือสร้างเป็นฐานข้อมูลภาครัฐตอบสนองต่อภารกิจงานในพื้นที่ของกระทรวงได้
ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	๕	มีความพร้อมในการออกแบบและวางระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลและหลายหน่วยงานเริ่มเห็นความสำคัญ
ความเชื่อมโยงกับนโยบาย	๔	นโยบายรัฐบาลด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและการพัฒนาระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

SN๓ คือ การพัฒนาการให้บริการทางด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้มีความสะดวกรวดเร็ว และหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

หัวข้อ	ค่าคะแนนที่ให้	เหตุผล
ความสำคัญต่อภารกิจ	๕	กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการด้านการทะเบียนกับประชาชน
ผลกระทบต่อลูกค้าหลัก	๔	ประชาชนจะได้รับความสะดวก รวดเร็วและมีทางเลือกในการขอรับบริการงานทะเบียน
ความรุนแรงของสภาพปัญหา	๓	ประชาชนบางส่วนยังไม่ได้ได้รับความสะดวกในการเข้าถึงบริการด้านทะเบียนและบัตร
ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	๔	มีความพร้อมด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถดำเนินการได้และมีหน่วยให้บริการกระจายอยู่ทั่วประเทศ
ความเชื่อมโยงกับนโยบายและการพัฒนาประเทศ	๕	นโยบายรัฐบาลด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และการพัฒนาระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

SN๔ คือ การพัฒนาปรับปรุงกฎหมายและระบบตรวจสอบด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อรองรับการให้บริการและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน

หัวข้อ	ค่าคะแนนที่ให้	เหตุผล
ความสำคัญต่อภารกิจ	๔	กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบด้านทะเบียนและบัตร มีกฎหมายที่ต้องรับผิดชอบจำนวนมากซึ่งเกี่ยวข้องกับประชาชนตั้งแต่เกิดจนตาย
ผลกระทบต่อลูกค้าหลัก	๓	กฎหมายไม่ทันสมัยส่งผลกระทบต่อพัฒนารูปแบบการให้บริการและสิทธิของประชาชนได้รับความกระทบกระเทือน
ความรุนแรงของสภาพปัญหา	๓	มีกฎหมายด้านการทะเบียนและบัตรหลายฉบับที่ไม่ได้ปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคมและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น กฎหมายทะเบียนสัตว์พาหนะ (ช้าง) เป็นต้น และยังมีการกระทำทุจริตทางด้านการทะเบียน
ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	๓	ขึ้นอยู่กับ การแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงกฎหมายและความต่อเนื่องรวดเร็วในการพิจารณากฎหมายของรัฐสภา
ความเชื่อมโยงกับนโยบายและการพัฒนาประเทศ	๔	นโยบายรัฐบาลด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้านการปรับปรุงระเบียบกฎหมายและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติดมิชอบ

แบบสรุปการวิเคราะห์ประเมินความต้องการเพื่อสร้างจุดยืนทางยุทธศาสตร์

ความต้องการ	การประเมินความต้องการ					รวม	สรุปจุดยืนการพัฒนา
	ความสำคัญต่อภารกิจ	ลูกค้าหลัก	สภาพความรุนแรง	ความเป็นไปได้	สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ		
SN ๑	๕	๕	๔	๔	๔	๒๒	A๑
SN ๒	๕	๔	๔	๕	๔	๒๒	A๒
SN ๓	๕	๔	๓	๔	๔	๒๐	B๑
SN ๔	๔	๓	๓	๓	๔	๑๗	B๒

หมายเหตุ : นัยยะของระดับค่าคะแนนรวม (เฉพาะระดับ A หรือ B เท่านั้นที่ต้องนำมาขับเคลื่อนในเชิงแผนยุทธศาสตร์)

Level A : ๒๑ - ๒๕ คะแนน : มีนัยยะของ KSF/CSF ต้องขับเคลื่อนด้วยแผนยุทธศาสตร์ (เป็นวาระแห่งชาติ ต้องร่วมมือกับกระทรวง/กรมอื่น ๆ)

Level B : ๑๖ - ๒๐ คะแนน : มีนัยยะของ KSF/CSF ต้องขับเคลื่อนด้วยแผนยุทธศาสตร์ (ดำเนินการในระดับกระทรวงมหาดไทยได้)

Level C : ๑๑ - ๑๕ คะแนน : มีความสำคัญต่อการดำเนินงานตามภารกิจของกระทรวงมหาดไทย แต่สามารถใช้กลไกของงานประจำขับเคลื่อนได้

Level D : ๖ - ๑๐ คะแนน : ไม่มีนัยยะต่อการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์

Level E : ๑ - ๕ คะแนน : ไม่มีนัยยะต่อการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์

สรุปจุดยืนการพัฒนาของแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Positioning : SP)

SP๑ คือ การกำหนดสถานะและจัดทำฐานข้อมูลทางทะเบียนให้ครอบคลุมบุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเพื่อให้เป็นฐานข้อมูลหลักของประเทศทางด้านสถิติและกฎหมายเพื่อการคุ้มครองทางสังคมและการเข้าถึงบริการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

SP๒ คือ การขยายการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางและการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการให้บริการประชาชนและการพัฒนาประเทศ

SP๓ คือ การพัฒนาการให้บริการทางด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้มีความสะดวกรวดเร็ว และหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

SP๔ คือ การพัฒนาปรับปรุงกฎหมายและระบบการตรวจสอบด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อรองรับการให้บริการและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน

๓.๒

การประเมินศักยภาพและสภาพแวดล้อมของภารกิจในปัจจุบัน

SP๑ คือ การกำหนดสถานะและจัดทำฐานข้อมูลทางทะเบียนให้ครอบคลุมบุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเพื่อให้เป็นฐานข้อมูลหลักของประเทศทางด้านสถิติและกฎหมายเพื่อการคุ้มครองทางสังคมและการเข้าถึงบริการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

<p><u>จุดแข็งภายใน (Strength : S)</u></p> <ul style="list-style-type: none">- เป็นหน่วยงานมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการปัญหาสถานะบุคคลของประเทศ- มีฐานข้อมูลทะเบียนคนในภาพรวมที่จัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์ที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงกันทั่วประเทศ- มีหน่วยงานในสังกัดที่สามารถมอบหมายให้จัดเก็บข้อมูลกระจายอยู่ทั่วประเทศ	<p><u>โอกาสภายนอก (Opportunity : O)</u></p> <ul style="list-style-type: none">- นโยบายรัฐบาลและแผนต่าง ๆ รองรับการจัดการปัญหาสถานะบุคคล- หน่วยงานของรัฐมีความต้องการใช้ข้อมูลเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
<p><u>จุดอ่อนภายใน (Weakness : W)</u></p> <ul style="list-style-type: none">- ฐานข้อมูลทะเบียนคนไม่ครบถ้วนครอบคลุมทุกกลุ่มที่อยู่ในประเทศไทย- ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่มีน้อยตามนโยบายลดอัตรากำลังคนภาครัฐและมีภาระงานมาก	<p><u>อุปสรรคภายนอก (Threat : T)</u></p> <ul style="list-style-type: none">- ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย- มีหน่วยที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานมีเป้าหมายภารกิจแตกต่างกัน- การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นผลให้เกิดปัญหาด้านความมั่นคงภายในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเคลื่อนย้ายของคนเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งความต้องการได้รับสถานะของการเป็นคนสัญชาติไทย

SP๒ คือ การขยายการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางและการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการให้บริการประชาชนและการพัฒนาประเทศ

<p>จุดแข็งภายใน (Strength : S)</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีฐานข้อมูลทะเบียนกลางที่จัดเก็บข้อมูลบุคคลในระบบคอมพิวเตอร์ที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงกันทั่วประเทศ - มีการใช้ประโยชน์ข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชนแบบเอนกประสงค์ (Smart Card) 	<p>โอกาสภายนอก (Opportunity : O)</p> <ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานของรัฐมีความต้องการใช้ข้อมูลเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน - หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้การยอมรับบัตรประจำตัวประชาชนแบบเอนกประสงค์ (Smart Card) - ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
<p>จุดอ่อนภายใน (Weakness : W)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดการผลักดันประเด็นการบูรณาการการแลกเปลี่ยนใช้ประโยชน์ข้อมูลระหว่างหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง 	<p>อุปสรรคภายนอก (Threat : T)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเชื่อมโยงข้อมูลในลักษณะของการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์เนื่องจากปัญหาความแตกต่างด้านระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของแต่ละหน่วยงานและยังขาดมาตรฐานกลาง และเจ้าภาพรับผิดชอบ

SP๓ คือ การพัฒนาการให้บริการทางด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้มีความสะดวกรวดเร็ว และหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

<p>จุดแข็งภายใน (Strength : S)</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีหน่วยให้บริการและบุคลากรผู้ปฏิบัติงานทะเบียนที่อยู่ในสังกัดและอยู่ในการกำกับดูแลกระจายอยู่ทั่วประเทศ 	<p>โอกาสภายนอก (Opportunity : O)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น - ประชาชนมีความต้องการประสิทธิภาพการให้บริการที่สูงขึ้นและมีหลายช่องทางให้เลือกใช้บริการได้ - การกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อม
<p>จุดอ่อนภายใน (Weakness : W)</p> <ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบและกระบวนการบางอย่างมีความล้าสมัย - การขาดแคลนอัตรากำลังผู้ให้บริการของสำนักทะเบียนอำเภอ - หน่วยให้บริการมีมาตรฐานที่แตกต่างกัน - ผู้ให้บริการขาดความเป็นมืออาชีพ สาเหตุเกิดจากการขาดความก้าวหน้าทางสายงาน และการโยกย้ายสับเปลี่ยนหน้าที่บ่อยครั้ง 	<p>อุปสรรคภายนอก (Threat : T)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายลดอัตรากำลังคนภาครัฐ - ข้อจำกัดด้านงบประมาณ

SP๔ คือ การพัฒนาปรับปรุงกฎหมายและระบบตรวจสอบด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อรองรับการให้บริการและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน

<p>จุดแข็งภายใน (Strength : S)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นหน่วยงานมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย 	<p>โอกาสภายนอก (Opportunity : O)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายรัฐบาลและการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
<p>จุดอ่อนภายใน (Weakness : W)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายด้านการทะเบียนมีความล้าสมัยไม่สอดคล้องกับบริบทของสังคมและระบบเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว - กฎหมายในความรับผิดชอบมีจำนวนมาก - การทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน - ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายที่มีแนวคิดเชิงรุก 	<p>อุปสรรคภายนอก (Threat : T)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความไม่ต่อเนื่องของกระบวนการเสนอขอแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย - การเสนอข่าวเชิงลบต่อภารกิจด้านทะเบียน - ประชาชนใช้สิทธิทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของตนมากขึ้น

๓.๓

ประเด็นผลสัมฤทธิ์สำคัญ

เป็นการดำเนินการประเมินศักยภาพของจุดยืนการพัฒนาของแผนยุทธศาสตร์แต่ละจุดยืนเพื่อค้นหา Key Result Area : KRA (ประเด็นผลสัมฤทธิ์สำคัญ) ได้ดังนี้

SP๑ คือ การกำหนดสถานะและจัดทำฐานข้อมูลทางทะเบียนให้ครอบคลุมบุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเพื่อให้เป็นฐานข้อมูลหลักของประเทศทางด้านสถิติและกฎหมายเพื่อการคุ้มครองทางสังคมและการเข้าถึงบริการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

KRA คือ บุคคลทุกกลุ่มที่อยู่ในประเทศไทยมีสถานะในฐานข้อมูลทางทะเบียน

SP๒ คือ การขยายการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางและการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการให้บริการประชาชนและการพัฒนาประเทศ

KRA คือ บูรณาการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางระหว่างหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ

SP๓ คือ การพัฒนาการให้บริการทางด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้มีความสะดวกรวดเร็ว และหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

KRA คือ บริการด้านทะเบียนและบัตรมีความสะดวก รวดเร็วและหลากหลาย

SP๔ คือ การพัฒนาปรับปรุงกฎหมายและระบบการตรวจสอบด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อรองรับการให้บริการและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน

KRA คือ กฎหมายทะเบียนและระบบตรวจสอบมีความทันสมัยรองรับการเปลี่ยนแปลง

บทที่ ๔

ทิศทางของยุทธศาสตร์ตามภารกิจ

๔.๑

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ (Vision) : “เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านการทะเบียน เพื่อความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ”

๔.๒

พันธกิจ

พันธกิจ (Mission) :

๔.๒.๑ ดำเนินการและพัฒนาระบบงานทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ในความรับผิดชอบให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

๔.๒.๒ บริหารจัดการฐานข้อมูลทะเบียนกลางและทะเบียนคนทุกกลุ่มให้มีความสมบูรณ์ สามารถใช้ประโยชน์สูงสุดร่วมกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อันนำไปสู่การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

๔.๓

ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การกำหนดสถานะและจัดทำฐานข้อมูลทางทะเบียนบุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยให้เป็นฐานข้อมูลหลักของประเทศ

เป้าประสงค์และเป้าหมาย/ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด
- บุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้รับการสำรวจและกำหนดสถานะทางทะเบียนและจัดเก็บในฐานข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์	- มีฐานข้อมูลทางทะเบียนบุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยในระบบคอมพิวเตอร์

กลยุทธ์และตัวชี้วัด

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
- เร่งรัดดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการสำรวจข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูลบุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเพื่อการจัดการปัญหาสถานะบุคคลตามนโยบายของรัฐบาลและรองรับการดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ระดับความสำเร็จของการจัดทำฐานข้อมูลทางทะเบียนบุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยในระบบคอมพิวเตอร์

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<ul style="list-style-type: none"> - บูรณาการความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายคนจากผลของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนคนไม่มีสถานะบุคคลชัดเจนที่ได้รับการกำหนดสถานะและได้รับสิทธิอย่างเหมาะสมตามหลักสิทธิมนุษยชน - ร้อยละที่ลดลงของจำนวนผู้หลบหนีเข้าเมือง และบุคคลที่ไม่มีสถานะชัดเจน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การขยายการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางและการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการให้บริการประชาชนและการพัฒนาประเทศ

เป้าประสงค์และเป้าหมาย/ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด
<ul style="list-style-type: none"> - มีการบูรณาการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ครอบคลุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเกิดการแลกเปลี่ยนใช้ประโยชน์ข้อมูลระหว่างกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนการเข้าใช้ประโยชน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง

กลยุทธ์และตัวชี้วัด

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางและการแลกเปลี่ยนข้อมูลการทะเบียนระหว่างหน่วยงานด้วยระบบมาตรฐานกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนที่เพิ่มขึ้นของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่มีการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง - จำนวนที่เพิ่มขึ้นของประเภทข้อมูลที่มีการแลกเปลี่ยนและใช้ประโยชน์ร่วมกัน
<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เป็นบัตรหลักในการขอรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนที่เพิ่มขึ้นของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ใช้ประโยชน์จากบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card)
<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ให้มีความถูกต้องครบถ้วน โดยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละที่ลดลงของข้อผิดพลาดด้านข้อมูลการทะเบียนที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานผู้ใช้ข้อมูล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการทางการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้มีความสะดวก รวดเร็ว และหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน
เป้าประสงค์และเป้าหมาย/ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด
- ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนของกระทรวงมหาดไทย	- ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการที่มีต่องานบริการด้านทะเบียนของกระทรวงมหาดไทย

กลยุทธ์และตัวชี้วัด

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
- พัฒนาหน่วยให้บริการด้านทะเบียนให้มีประสิทธิภาพและความหลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	- จำนวนที่เพิ่มขึ้นของหน่วยให้บริการงานทะเบียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการให้บริการ
- พัฒนารูปแบบ กระบวนการ และนวัตกรรมในการให้บริการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน	- จำนวนช่องทางที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการทางด้านทะเบียนไม่น้อยกว่า ๕ ช่องทาง
- ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนมีจิตสำนึกในการให้บริการ มีความรู้ ความสามารถ และมีศักยภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการทะเบียนที่ได้รับการพัฒนาในแต่ละปี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ปรับปรุงพัฒนากฎหมายและระบบการตรวจสอบทางด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อรองรับการให้บริการและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน

เป้าประสงค์และเป้าหมาย/ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์	เป้าหมาย/ตัวชี้วัด
- กฎหมายด้านการทะเบียนและบัตรได้รับการปรับปรุงให้อำนวยความสะดวกต่อการให้บริการและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน	- ร้อยละที่ลดลงของข้อหาหรือทางกฎหมายการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน
- ระบบการตรวจสอบและป้องกันการทุจริตทางด้านการทะเบียนสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	- ร้อยละที่ลดลงของการทุจริตทางด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

กลยุทธ์และตัวชี้วัด

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
- พัฒนาปรับปรุงกฎหมายด้านการทะเบียนให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อป้องกันการทุจริตและคุ้มครองสิทธิของประชาชน	- จำนวนกฎหมายด้านการทะเบียนที่ได้รับการปรับปรุงพัฒนาในแต่ละปี - ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบประมวลกฎหมายการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน
- พัฒนาระบบการตรวจสอบทางด้านการทะเบียนเพื่อป้องกันการทุจริตและคุ้มครองสิทธิของประชาชน	- จำนวนระบบเทคโนโลยีการตรวจสอบป้องกันการทุจริตที่ได้รับการพัฒนาขึ้นในแต่ละปีไม่น้อยกว่า ๑ ระบบ

๔.๔

กลยุทธ์และมาตรการสู่การปฏิบัติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ :การกำหนดสถานะและจัดทำฐานข้อมูลทางทะเบียนบุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเพื่อให้เป็นฐานข้อมูลหลักของประเทศ

กลยุทธ์และมาตรการสู่การปฏิบัติ

กลยุทธ์	มาตรการสู่การปฏิบัติ
- เร่งรัดดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการสำรวจข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูลบุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเพื่อการจัดการปัญหาสถานะบุคคลตามนโยบายของรัฐบาลและรองรับการดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ดำเนินการสำรวจจัดทำทะเบียนและพัฒนาให้มีฐานข้อมูลบุคคลทุกกลุ่มที่อยู่ในประเทศไทย (ทุกคนที่อยู่ในประเทศไทยต้องมีสถานะทางทะเบียน)
- บูรณาการความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายคนจากผลของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	- บุคคลที่ไม่มีสถานะบุคคลชัดเจนได้รับการกำหนดสถานะและได้รับสิทธิอย่างเหมาะสมตามหลักสิทธิมนุษยชน - พัฒนาระบบการควบคุมทางทะเบียนเพื่อแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง และบุคคลที่ไม่มีสถานะชัดเจนให้มีอัตราการลงอย่างต่อเนื่องและไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การขยายการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางและการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการให้บริการประชาชนและการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์และมาตรการสู่การปฏิบัติ

กลยุทธ์	มาตรการสู่การปฏิบัติ
<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางและการแลกเปลี่ยนข้อมูลการทะเบียนระหว่างหน่วยงานด้วยระบบมาตรฐานกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - เร่งรัดการลงนามบันทึกข้อตกลงการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางกับหน่วยงานภาครัฐให้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน - ขยายผลการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางโดยใช้เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก เป็นดัชนีกลาง - ขยายการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลทะเบียนกลางกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์กับงานด้านต่าง ๆ เช่น สินค้าเกษตร ฐานข้อมูลทรัพย์สิน ฐานข้อมูลผู้ประสภภัย เป็นต้น - การเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล (Government Data Exchange) ระหว่างหน่วยงาน กำหนดเป็นวาระแห่งชาติ
<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เป็นบัตรหลักในการขอรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบโปรแกรมรองรับการใช้ประโยชน์จากบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ ณ จุดบริการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต (“จดทะเบียนเมื่อใด ใช้สมาร์ทการ์ดเพียงใบเดียว”) - ขยายการใช้ประโยชน์จากบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) ให้เป็นบัตรหลักในการแสดงตนและเข้าถึงบริการภาครัฐ เป็นวาระแห่งชาติ - ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ในภาคเอกชน
<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน โดยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาและปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนกลางให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของสังคม และเป็นระบบฐานข้อมูลหลักทางด้านการทะเบียนและบัตรของประเทศไทย - การจัดเก็บเอกสารทางทะเบียนให้อยู่ในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ง่ายต่อการสืบค้นและเก็บรักษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการทางด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้มีความสะดวก รวดเร็ว และหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

กลยุทธ์และมาตรการสู่การปฏิบัติ

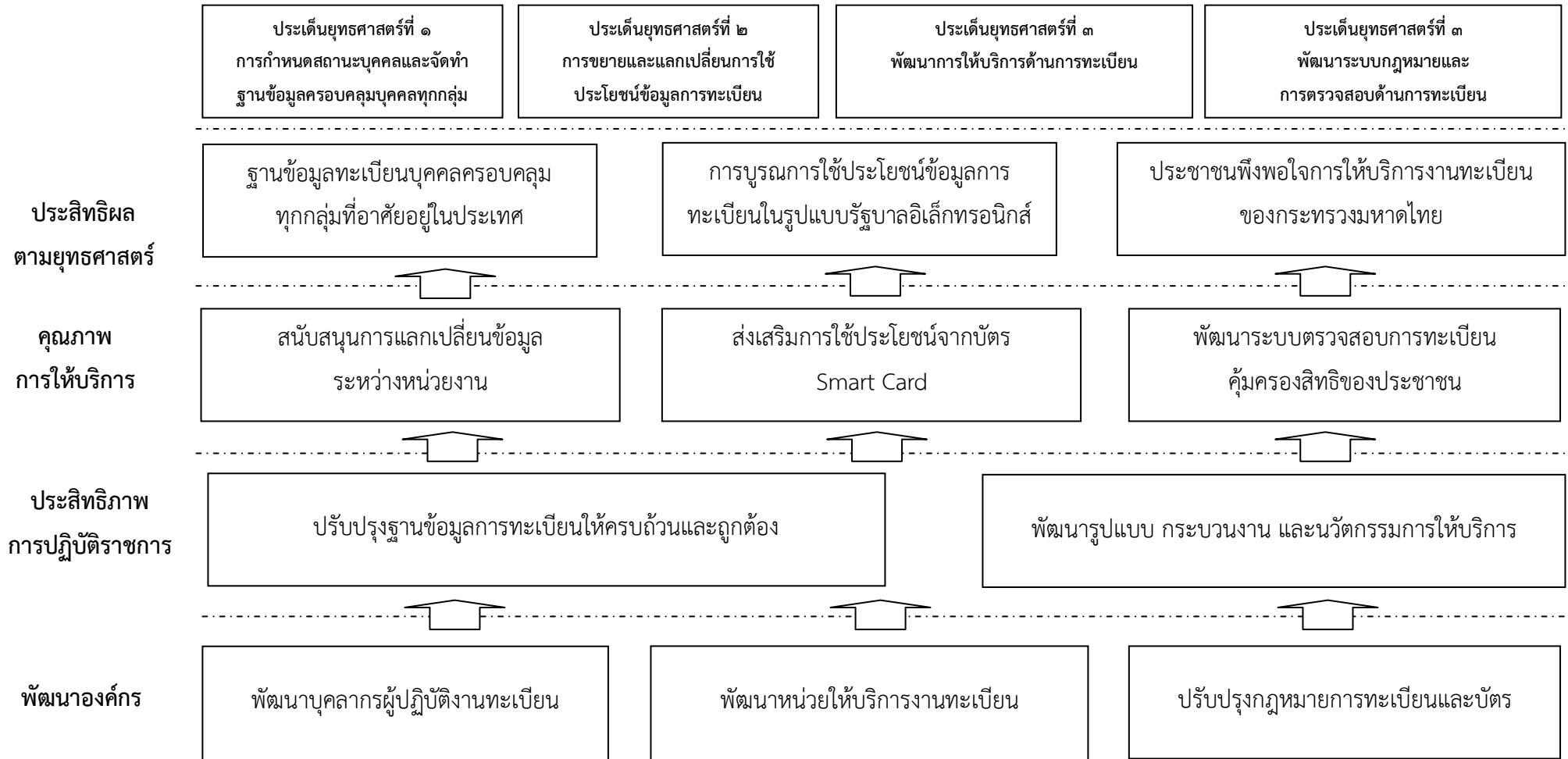
กลยุทธ์	มาตรการสู่การปฏิบัติ
<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาหน่วยให้บริการด้านทะเบียนให้มีประสิทธิภาพและความหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาสถานที่ให้บริการทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคให้ได้มาตรฐาน มีเอกลักษณ์ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน - การเพิ่มรูปแบบและจำนวนหน่วยให้บริการงานทะเบียนและบัตรทั้งในและต่างประเทศ - การส่งเสริมให้มีหน่วยบริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Services) - การจัดทำหน่วยให้บริการเร่งด่วนนอกเวลาราชการ (“ไม่ต้องรอ และพอใจ”)
<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนารูปแบบ กระบวนการ และนวัตกรรมในการให้บริการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน 	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาและสร้างนวัตกรรมการให้บริการ ให้ประชาชนสามารถรับบริการงานทะเบียนด้วยตนเอง (Self-Service) ผ่านเครื่องให้บริการอัตโนมัติ และผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต (“ทะเบียนทันใจ ทำได้ที่บ้าน”) - การพัฒนาระบบโปรแกรมการให้บริการ และจัดเก็บข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ให้ครบทุกงานทะเบียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย - การยกเลิกการใช้เอกสารทางทะเบียนบางประเภท เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน เป็นต้น (“ทะเบียนยุคใหม่ ไร้เอกสาร”) - การสนับสนุนทรัพยากรการให้บริการให้กับหน่วยให้บริการงานทะเบียนอย่างเพียงพอ
<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนมีจิตสำนึกในการให้บริการ มีความรู้ความสามารถ และมีศักยภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้กับผู้ปฏิบัติงานทะเบียน และกำหนดจรรยาบรรณผู้ปฏิบัติงานทะเบียน - การพัฒนาบุคลากรส่วนกลางให้มีทักษะและสมรรถนะเป็นหน่วยสนับสนุนทางด้านองค์ความรู้ด้านกฎหมายและองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีให้กับบุคลากรผู้ให้บริการ ณ หน่วยบริการ เป็นหน่วยคิดค้นสร้างสรรค์กฎหมายและนวัตกรรม เป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาและประสานการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

กลยุทธ์	มาตรการสู่การปฏิบัติ
	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาบุคลากรผู้ให้บริการให้มีทักษะและสมรรถนะ การให้บริการประชาชนให้มีมาตรฐานเดียวกัน มีองค์ความรู้ทางด้านกฎหมายการทะเบียน ด้านภาษา และมีทักษะในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับให้บริการประชาชน ควบคู่กันไป - การสร้างการมีส่วนร่วมและเครือข่ายประชาชนในการให้บริการงานทะเบียน - การประชาสัมพันธ์งานทะเบียน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การปรับปรุงพัฒนากฎหมายและระบบการตรวจสอบด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อรองรับการให้บริการและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน

กลยุทธ์และมาตรการสู่การปฏิบัติ

กลยุทธ์	มาตรการสู่การปฏิบัติ
- พัฒนากฎหมายด้านการทะเบียนให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อป้องกันการทุจริตและคุ้มครองสิทธิของประชาชน	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาและปรับปรุงกฎหมายด้านการทะเบียนและบัตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป - การจัดทำประมวลกฎหมายการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน - จัดทำฐานข้อมูลและองค์ความรู้ด้านกฎหมายการทะเบียนของประเทศในภูมิภาคเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘
- พัฒนาระบบการตรวจสอบทางด้านการทะเบียนเพื่อป้องกันการทุจริตและคุ้มครองสิทธิของประชาชน	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำระบบการตรวจสอบ ควบคุม และติดตามเฝ้าระวังป้องกันการทุจริตทางทะเบียน รวมทั้งระบบการตรวจสอบความผิดปกติของข้อมูลการทะเบียนและบัตร - เร่งรัดการตรวจสอบการทุจริตทางด้านการทะเบียนและบัตรและการแก้ไขข้อผิดพลาดทางด้านการทะเบียนให้กับประชาชนด้วยความรวดเร็ว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขเยียวยาผู้ถูกละเมิดทางด้านทะเบียน - การจัดให้มีช่องทางร้องเรียน ปกษาหรือขอรับการให้ความช่วยเหลือทางด้านการทะเบียนและบัตร ผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่หลากหลาย

บทที่ ๕

แผนปฏิบัติการตามภารกิจ

ภารกิจด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทย เป็นภารกิจสำคัญ เนื่องจากเป็นข้อมูลพื้นฐานในมิติของการพัฒนาประเทศ และการดำเนินการในมิติทางด้านความมั่นคงซึ่งครอบคลุมกว้างขวาง

การขับเคลื่อนการปฏิบัติตามประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ จะมีการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการในส่วนที่เกี่ยวข้องซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับหน่วยงานที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งต้องดำเนินการตามแผนงาน/โครงการตอบสนองประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ ด้าน ประกอบด้วย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การกำหนดสถานะและจัดทำฐานข้อมูลทางทะเบียนบุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยให้เป็นฐานข้อมูลหลักของประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การขยายการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางและการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการให้บริการประชาชนและการพัฒนาประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการทางด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้มีความสะดวก รวดเร็ว และหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การปรับปรุงพัฒนากฎหมายและระบบตรวจสอบด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อรองรับการให้บริการและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน

ซึ่งมีรายละเอียดแผนงาน/โครงการ ปรากฏดังตาราง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การกำหนดสถานะและจัดทำฐานข้อมูลทางทะเบียนบุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยให้เป็นฐานข้อมูลหลักของประเทศ

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑. เร่งรัดดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการสำรวจข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูลบุคคลทุกกลุ่มที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเพื่อการจัดการปัญหาสถานะบุคคลตามนโยบายของรัฐบาลและรองรับการดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> - ระดับความสำเร็จของการจัดทำฐานข้อมูลทางทะเบียนบุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยในระบบคอมพิวเตอร์ 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการสำรวจและปรับปรุงการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวสำหรับบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย - โครงการจัดระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับสัญชาติ ชนกลุ่มน้อย และคนเข้าเมือง - โครงการจัดทำฐานข้อมูลและการสำรวจข้อมูลบุคคลต่างด้าวในเขตจังหวัดและอำเภอ - โครงการศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลประชาชนผู้ผ่านแดน จุดผ่านแดน - โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (กลุ่มแรงงานต่างด้าว) 	<ul style="list-style-type: none"> ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ ๗๖,๐๐๐,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ 	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน, สำนักกิจการความมั่นคงภายใน)
๒. บูรณาการความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายคนจากผลของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนคนไม่มีสถานะบุคคลชัดเจนที่ได้รับการกำหนดสถานะและได้รับสิทธิอย่างเหมาะสมตามหลักสิทธิมนุษยชน - ร้อยละที่ลดลงของจำนวนผู้หลบหนีเข้าเมือง และบุคคลที่ไม่มีสถานะชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการเร่งรัดการให้สถานะตามกฎหมายกับบุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันเป็นเวลานานตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล - โครงการพิสูจน์และการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ - โครงการพัฒนาระบบให้บริการงานทะเบียนทั่วไป (กลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูง) - โครงการตรวจสอบสารพันธุกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียน - โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสำนักทะเบียนอำเภอที่เป็นที่ตั้งด่านผ่านแดนและพื้นที่ชายแดน 	<ul style="list-style-type: none"> ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ ๖๔,๐๐๐,๐๐๐ 	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน, สำนักกิจการความมั่นคงภายใน) สมช., สตช., อปท. หน่วยงานภาครัฐ องค์การภาคเอกชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การขยายการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลางและการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
ต่อการให้บริการประชาชนและการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑. สนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลทะเบียนกลาง และการแลกเปลี่ยนข้อมูลการทะเบียนระหว่างหน่วยงานด้วยระบบมาตรฐานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนที่เพิ่มขึ้นของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่มีการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง - จำนวนที่เพิ่มขึ้นของประเภทข้อมูลที่มีการแลกเปลี่ยนและใช้ประโยชน์ร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการขยายการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง - โครงการจัดการฐานข้อมูลทะเบียนกลางและบูรณาการให้บริการทะเบียนราษฎรแบบใหม่ - โครงการสัมมนาหน่วยงานที่เชื่อมโยงใช้ประโยชน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง 	<p>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๖๖๐,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</p>	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน) สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) หน่วยงานภาครัฐ
๒. ส่งเสริมการใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เป็นบัตรหลักในการขอรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนที่เพิ่มขึ้นของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ใช้ประโยชน์จากบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) - โครงการให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับคนไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ - โครงการศึกษาพัฒนารูปแบบและการใช้ประโยชน์จากบัตรประจำตัวประชาชน 	<p>๗๐๐,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๑๕,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</p>	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน) หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน
๓. พัฒนาปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน โดยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละที่ลดลงของข้อผิดพลาดด้านข้อมูลการทะเบียนที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานผู้ใช้ข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการตรวจสอบและปรับปรุงฐานข้อมูลการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน - โครงการสำรวจบุคคลในบ้านและปรับปรุงรายการทะเบียนราษฎร - โครงการแปลงข้อมูลเอกสารทางด้านการทะเบียนให้อยู่ในรูปแบบภาพถ่ายเอกสาร (Digital Image File) - โครงการประมวลผลและปรับปรุงข้อมูลด้านสถิติการทะเบียน 	<p>๓๐,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๓๐,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๕,๐๐๐,๐๐๐</p>	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการทางการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้มีความสะดวก รวดเร็ว และหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑. พัฒนาหน่วยให้บริการด้านทะเบียนให้มีประสิทธิภาพและความหลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	- จำนวนที่เพิ่มขึ้นของหน่วยให้บริการงานทะเบียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการให้บริการ	- โครงการปรับปรุงรูปลักษณ์สำนักทะเบียนอำเภอ - โครงการสนับสนุนการจัดตั้งและให้บริการของศูนย์บริการร่วมภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของจังหวัดและอำเภอ - โครงการพัฒนาสำนักทะเบียนมาตรฐานและคัดเลือกสำนักทะเบียนดีเด่น - โครงการส่งเสริมและพัฒนาความเป็นเลิศในการให้บริการของสำนักทะเบียนอำเภอ - โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์จัดเก็บเอกสารด้านการทะเบียน - โครงการจัดตั้งหน่วยให้บริการงานทะเบียนเร่งด่วนนอกเวลา (DOPA express)	๔๓๙,๐๐๐,๐๐๐ ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ ๒๘,๐๐๐,๐๐๐ ๑๗๕,๐๐๐,๐๐๐ ๑๓๘,๐๐๐,๐๐๐ ๒,๐๐๐,๐๐๐	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน)
๒. พัฒนารูปแบบ กระบวนการ และนวัตกรรมการให้บริการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน	- จำนวนช่องทางที่ประชาชนสามารถเข้าถึงการบริการทางด้านทะเบียนไม่น้อยกว่า ๕ ช่องทาง	- โครงการจัดทำระบบให้บริการประชาชนทางการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนแบบใหม่ - โครงการพัฒนาระบบโปรแกรมงานทะเบียนข้อมูลคน งานทะเบียนครอบครัว งานทะเบียนสัตว์พาหนะ งานทะเบียนสุสานและฌาปนสถาน งานทะเบียนเกาะ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ - โครงการพัฒนาการให้บริการงานทะเบียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (DOPA online) - โครงการพัฒนาระบบบริการทะเบียนอัตโนมัติ - โครงการจัดการรถบริการงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนเคลื่อนที่ (Mobile Unit) นอกสำนักทะเบียน - โครงการพัฒนาระบบศูนย์ตอบปัญหาด้านงานทะเบียน (Call Center) - โครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์นวัตกรรมการงานทะเบียน	๔,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ ๕,๐๐๐,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ ๕,๐๐๐,๐๐๐ ๕,๐๐๐,๐๐๐	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน) (กองการเจ้าหน้าที่)

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๓. ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานทะเลเบียนมีจิตสำนึกในการให้บริการ มีความรู้ความสามารถ และมีศักยภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	- ร้อยละ ที่เพิ่มขึ้น ของบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานด้านการทะเลเบียนที่ได้รับการพัฒนาในแต่ละปี	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานทะเลเบียน - โครงการพัฒนาองค์ความรู้ผู้ปฏิบัติงานสนับสนุนการให้บริการ ส่วนกลาง (เจ้าพนักงานปกครอง/นักวิชาการคอมพิวเตอร์/เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสำนักบริหารการทะเลเบียน) - โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการด้านทะเลเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน (หัวหน้าฝ่ายทะเลเบียนและบัตร/ปลัดอำเภอ/เจ้าหน้าที่/พนักงานราชการ/ลูกจ้าง) - โครงการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างวิทยากรการทะเลเบียน - โครงการเสริมสร้างพัฒนาผู้ตรวจการทะเลเบียน - โครงการเสริมสร้างความรู้ด้านการทะเลเบียนราษฎรสำหรับนายทะเลเบียนผู้รับแจ้ง (กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน) - โครงการพัฒนาสมรรถนะผู้ปฏิบัติงานทะเลเบียนเป็นมาตรฐานเดียว (BORA Competency) - โครงการนิเทศการทะเลเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน - โครงการฝึกอบรมจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครฝ่ายทะเลเบียนประจำหมู่บ้านและชุมชน - โครงการประชาสัมพันธ์ภารกิจด้านการทะเลเบียนและบัตร - โครงการพัฒนาด้านภาษาเพื่อการสื่อสารให้กับผู้ปฏิบัติงานทะเลเบียน - โครงการทุนการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของสำนักบริหารการทะเลเบียน - โครงการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมระบบการทะเลเบียนและฐานข้อมูลประชาคมอาเซียน - โครงการศึกษาและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลัง 	<p>๕,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๕๐,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๓๐,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๑๕,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๑๓,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๕,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๕,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๑๐,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>๒,๐๐๐,๐๐๐</p>	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเลเบียน)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การปรับปรุงพัฒนากฎหมายและระบบการตรวจสอบด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อรองรับการให้บริการและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑. พัฒนาปรับปรุงกฎหมายด้านการทะเบียนให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อป้องกันการทุจริตและคุ้มครองสิทธิของประชาชน	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนกฎหมายด้านการทะเบียนที่ได้รับการปรับปรุงพัฒนาในแต่ละปี - ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบประมวลกฎหมายการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน - โครงการศึกษาระบบการทะเบียนและกฎหมายการทะเบียนประเทศอาเซียน - โครงการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และรูปแบบเอกสารที่เกี่ยวข้องด้านทะเบียนราษฎร บัตรประจำตัวประชาชน และทะเบียนทั่วไป รองรับประชาคมอาเซียนและมาตรฐานสากล - โครงการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ชายแดนและรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ - โครงการพัฒนาประมวลกฎหมายการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน 	<ul style="list-style-type: none"> ๓,๐๐๐,๐๐๐ ๕,๐๐๐,๐๐๐ ๓,๐๐๐,๐๐๐ ๕,๐๐๐,๐๐๐ ๕,๐๐๐,๐๐๐ 	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน)
๒. พัฒนาระบบการตรวจสอบทางด้านการทะเบียนเพื่อป้องกันการทุจริตและคุ้มครองสิทธิของประชาชน	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนระบบการตรวจสอบป้องกันการทุจริตที่ได้รับการพัฒนาขึ้นในแต่ละปีไม่น้อยกว่า ๑ ระบบ - ร้อยละที่ลดลงของการทุจริตทางด้านการทะเบียนและบัตร 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการตรวจสอบป้องกันและปราบปรามการกระทำทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน - โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน - โครงการจัดทำฐานข้อมูลบัญชีบุคคลต้องห้าม (Blacklist) - โครงการติดตามและแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชนด้านการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน - โครงการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจการทะเบียนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทางทะเบียนและบัตร 	<ul style="list-style-type: none"> ๓๕,๐๐๐,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ ๕,๐๐๐,๐๐๐ ๕,๐๐๐,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ 	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน)

บทที่ ๖
มาตรการในการขับเคลื่อน
แผนยุทธศาสตร์ และการติดตาม
ประเมินผล

การแปลงแผนยุทธศาสตร์ตามภารกิจเฉพาะด้านการทะเบียนราษฎรและทะเบียนอื่น ๆ ของกระทรวงมหาดไทยที่ใช้หลักการวางแผนตามสถานการณ์ (Scenario Planning) และการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ไปสู่การปฏิบัติ จำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการแบบบูรณาการเพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือในการแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การจัดทำแผนงาน และโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการพัฒนาระบบข้อมูลและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

๖.๑.๑ สร้างความเข้าใจในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันของหน่วยงานของภารกิจที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกให้มีความพร้อมและมีส่วนร่วมในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดย

๑) สร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวคิดและสาระสำคัญของแผน และยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยการจัดเวทีสร้างความเข้าใจในภารกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์การพัฒนาให้กับหน่วยงานให้ทราบถึงบทบาทความรับผิดชอบของตนที่จะสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

๒) ผลักดันระบบงบประมาณ และการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรให้สอดคล้องกับแนวทาง ของแผนงาน และโครงการ ในแต่ละยุทธศาสตร์ โดยเน้นผลลัพธ์ของการดำเนินงานเป็นหลัก โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของภารกิจ

๓) ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจจัดทำแผนประจำปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา

๔) จัดให้มีการลงนามคำรับรองการปฏิบัติงานเพื่อสร้างพันธสัญญาเชิงยุทธศาสตร์ทั่วองค์กรพร้อมทั้งเชื่อมโยงผลงานตามแผนยุทธศาสตร์สู่การประเมินผลงานต่อไป

๕) มาตรการในการประชาสัมพันธ์และสร้างบรรยากาศยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่องผ่านสื่อภายในองค์กร ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้น ปลุกเร้า และขับเคลื่อนงานตามแผนยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่อง

๖.๑.๒ พัฒนาระบบการจัดทำแผนงาน/โครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภารกิจในลักษณะบูรณาการ พร้อมทั้งมีการจัดลำดับความสำคัญ เพื่อเป็นเครื่องมือในการประสานแผนไปสู่การปฏิบัติ โดย

๑) สนับสนุนการจัดทำแผนงาน/โครงการในลักษณะการบูรณาการและประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจในการบริหารโครงการเชิงกลยุทธ์แบบครบวงจร

๒) กำหนดขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการให้ชัดเจน

๖.๒.๑ ประสานการติดตามประเมินผลและตรวจสอบผลงานของโครงการให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการประสานแผนงาน แผนคน และแผนเงินอย่างเป็นระบบ

๖.๒.๒ สนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการติดตามประเมินผลแผนงาน/โครงการ มีการกำหนดตัวชี้วัดและระบบประเมินผลงานที่เน้นผลลัพธ์ของงานเป็นหลัก โดยรายงานผลผ่านการประชุมของผู้บริหารในทุก ๆ เดือน พร้อมนำผลที่ได้จากการติดตามประเมินผลมาปรับปรุงแนวทางการจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๖.๒.๓ พัฒนางองค์ความรู้ และเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องการติดตามประเมินผลและการกำหนดดัชนีชี้วัดแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างทักษะในการติดตามประเมินผล และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

๖.๒.๔ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันในทุกระดับ โดยเฉพาะการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำแผนงาน/โครงการและการติดตามประเมินผลและเชื่อมโยงสู่การตัดสินใจทางการบริหาร

๖.๒.๕ กำหนดให้มีการติดตามความก้าวหน้าตามยุทธศาสตร์การพัฒนาทุก ๆ ไตรมาส พร้อมทั้งให้แต่ละหน่วยงาน เจ้าของโครงการ และผู้รับผิดชอบในภารกิจ ทำการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ เพื่อนำสู่การตัดสินใจของผู้บริหารทุก ๆ เดือน (ในเวทีการประชุมของผู้บริหาร)

๖.๒.๖ เสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงาน ให้สามารถติดตามความก้าวหน้า และประเมินผลการดำเนินงานของโครงการตามแผนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด จนสามารถนำส่งผลสัมฤทธิ์แก่ยุทธศาสตร์การพัฒนา

๖.๒.๗ สร้างทีมตรวจประเมินยุทธศาสตร์ (Strategic Assessor Team : SAT) เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจประเมินการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของภารกิจ โดยจะทำการคัดเลือกบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านแผนมาอบรมพัฒนาสมรรถนะ

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

นายวิบูลย์ สงวนพงศ์
นายแก่นเพชร ช่วงรังษี
นายไมตรี อินทุสุต
นายจรินทร์ จักกะพาก
นายอภิรักษ์ ซื่อธานุวงศ์
นายกฤษฎา บุญราช
นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม
นายดลเดช พัฒนารัฐ
นายประดิษฐ์ ยมานันท์

ปลัดกระทรวงมหาดไทย
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
อธิบดีกรมการปกครอง
รองอธิบดีกรมการปกครอง
รองอธิบดีกรมการปกครอง
รองอธิบดีกรมการปกครอง

คณะผู้จัดทำ

นายวิเชียร ชิตชนกนารถ
นายวิโรจน์ ศรีสวัสดิ์
นายวินิจ สนชัย
นายเปรมศักดิ์ กีรานนท์
นายสมพงษ์ ชัยศุภะโกศล
นางสาวเมตตา สินยุบุตร
นายประชิด เจริญฉ่ำ
นายบรรจบ จันทรัตน์
นายสุชาติ ธานีรัตน์
นายอำนาจ โพธิ์สอาด
นายนวน โทบุตร
นายเชียวชาญ เทพประดิษฐ์
นายณรงค์ฤทธิ์ มาทอง
นายณรงค์ บริบูรณ์

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบริหารงานทะเบียน
ผู้อำนวยการส่วนบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน
ผู้อำนวยการส่วนบัตรประจำตัวประชาชน
ผู้อำนวยการส่วนการทะเบียนทั่วไป
ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการทะเบียนและบัตร
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
นิติกรชำนาญการ
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ

นางสาวอภิญญา อุ่นเรื่อน
นายพิธาสรวง จันทน์ฉายฉัตร
นายศารศิน เศรษฐวิมลรัตน์
นางสาวสุปรียา คล้ายห้างหว่า
นายประเชิญ สมองดี
นายสมคิด ขวัญดำ
นางจิราภา ท่าม่วง
นายวิศวัชร์ มีสุวรรณ
นายณภัทร แสนยางนอก

เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายช่างภาพชำนาญงาน
นายช่างภาพชำนาญงาน

“ ข้าราชการไม่ใช่อภิสิทธิ์ชน หากแต่จะต้อง
บำเพ็ญตนให้เป็นแบบอย่างของคนดีแก่สังคม ”

ทำด้วยใจ

กระทรวงมหาดไทย